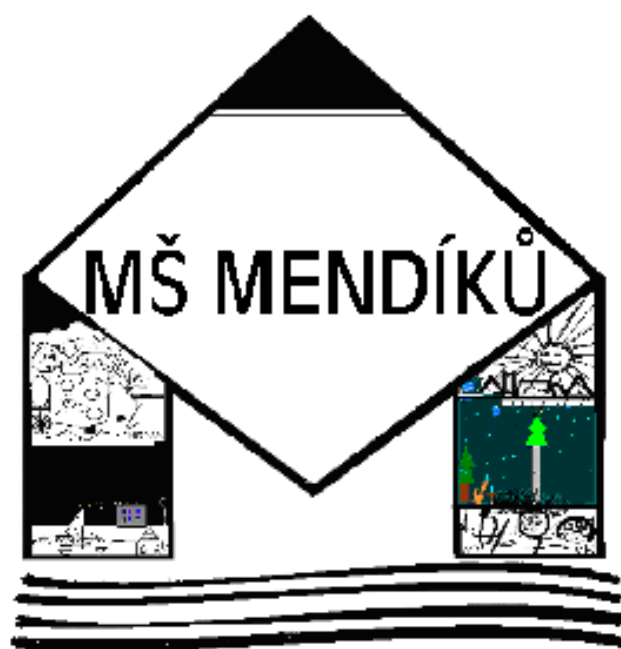

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Cestička do školy

**Základní škola a Mateřská škola
Praha 4, Mendíků 2**

OBSAH

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

- 2.1. Úplnost a velikost školy
- 2.2. Umístění školy
- 2.3. Dlouhodobé projekty
- 2.4. Charakteristika dětí

3. Podmínky předškolního vzdělávání

- 3.1. Věcné podmínky
- 3.2. Životospráva
- 3.3. Psychosociální podmínky
- 3.4. Organizace
- 3.5. Řízení mateřské školy
- 3.6. Personální a pedagogické zajištění
- 3.7. Spoluúčast rodičů
- 3.8. Podmínky pro vzdělávání se speciálními potřebami
- 3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- 3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Organizace vzdělávání

- 4.1. Uspořádání mateřské školy
- 4.2. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
- 4.3. Individuální vzdělávání
- 4.4. Organizace dne

5. Evaluační systém

- 5.1. Metody hodnocení a evaluace
- 5.2. Vnitřní evaluace
- 5.3. Vnější evaluace

6. Charakteristika ŠVP

- 6.1. Zaměření školy
- 6.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
- 6.3. Vzdělávací oblasti a obory
- 6.4. Klíčové kompetence
- 6.5. Kompetence vyjádřené v činnostech

7. Vzdělávací obsah

- 7.1. Třídní vzdělávací plán pro děti 3 - 4 leté
- 7.2. Třídní vzdělávací plán pro děti 4 - 5 leté
- 7.3. Třídní vzdělávací plán pro děti 5 - 6 leté

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Cestička do školy

Verze dokumentu: 6. verze (2024)

Údaje o škole: Základní škola a Mateřská škola, Praha 4, Mendíků 2

Adresa školy: Mendíků 1000/2
Michle
140 00 Praha 4

IČO: 60435348

DIČ: CZ60435348

IZO: 102 101 418

REDIZO (identifikátor právnické osoby): 600 037 193

Ředitelka školy:

Mgr. Hana Burgerová

Statutární zástupkyně ředitelky školy:

Mgr. Edita Doubravská

Zástupkyně ředitelky školy pro předškolní výchovu:

Bc. Lucie Kokešová, Dis.

Kontakty: telefon: 261 213 613

mobil: 736 437 581

web: <http://www.zsmendiku.cz>

e-mail: skola@zsmendiku.cz, burgerova.hana@zsmendiku.cz

fax: 261 214 006

Zřizovatel školy: Městská část Praha 4

právní forma: městská část/městský obvod, IČO: 00 063 584

Antala Staška 2059/80b

Krč

140 46 Praha 4

Email: radnice@praha4.cz

Web: <http://www.praha4.cz>

Platnost 6. upravené verze dokumentu: od 1. 9. 2024

č.j. 06/2024 ŠVPMŠ

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Za přispívání pražských spořitelů byla 10. 11. 1930 otevřena budova MŠ Mendíků, původně jako dvojtřídní, později trojtřídní. Jídlo dětem bylo dováženo z restaurace paní Čížkové. Od té doby proběhla řada změn. Například přístavba třetí učebny, přebudování sociálního zařízení, nová elektroinstalace, rekonstrukce ústředního topení i vody, výměna oken za plastová s tepelnými, estetickými a zvukovými účinky. V současnosti se jedná o moderně zrekonstruovanou budovu.

V lednu roku 2004 byla sloučena se základní školou Mendíků a získala název Základní škola a Mateřská škola, Praha 4, Mendíků 2.

Ve škole mají děti k dispozici tři prostorné třídy, nové sociální zařízení s kapacitou 70 dětí a přilehlé šatny. Ke škole patří rozlehlá zahrada rozdělena do dvou částí s pískovišti a novými herními prvky. Zároveň děti mohou využívat, hřiště „Kapitol“ uprostřed zeleně nad Michlí a moderně zrekonstruované školní hřiště ZŠ Mendíků.

Budova mateřské školy sousedí s budovou základní školy. Výhodou tohoto zařízení je možnost volného pohybu dětí v prostorách mateřské školy dle jejich zájmu. Touto cestou jsou děti přirozeně vedeny samostatnosti.

2.2. Umístění školy

Základní škola se nachází v Praze 4 – na rozhraní městských částí Michle a Nusle. Zároveň sousedí s městskou částí Praha 10 – Vršovice. Škola má výhodné dopravní spojení. V blízkosti jsou tramvajové a autobusové zastávky. Nedaleko od školy se nachází zalesněný Tyršův vrch a Bohdalec, které pravidelně využívají učitelky k dopoledním vycházkám.

2.3. Dlouhodobé projekty

Příprava předškoláků na vstup do základní školy -snažíme se usnadnit předškolním dětem vstup do školy pomocí jejich pravidelných měsíčních návštěv. Děti přicházejí na dvě vyučovací hodiny. První hodinu pracují s výukovými programy na počítačích a druhou hodinu pečlivě připravují program učitelé 1.stupně.

Ekoprogram - jehož hlavním cílem je, aby žáci snižovali ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšili prostředí ve škole a jejím okolí. Děti a učitelky spolu aktivně spolupracují, děti jsou povzbuzováni ve své aktivní roli a jsou vedeni k odpovědnosti za svoje jednání. Škola je vybavena nádobami na třídění odpadu.

Prevence sociálně patologických jevů -program společnosti Proxima, financován MČ Praha 4.

2.4. Charakteristika dětí

Jsme multikulturní školou, kde cca 10 % z celkového počtu dětí tvoří cizinci. Snažíme se individuálním přístupem těmto dětem usnadnit jejich začlenění do kolektivů jednotlivých tříd. Vedeme děti k toleranci a snažíme se podporovat kvalitní osobnostní růst každého jednotlivce.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Celý kolektiv zaměstnanců předává dětem vzor chování podle zásad zdravého životního stylu. Je zajištěn pravidelný **denní režim** a řád, který zároveň umožňuje organizaci činností přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Provoz školy je prodloužen do 17.30 hodin pro rodiče s delší pracovní dobou. V zásadě je vždy možná individuální úprava programu podle potřeb dítěte. Pobyt venku je uskutečňován každý den podle aktuálních podmínek čistoty ovzduší.

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, ale i spánku a odpočinku. Děti v předškolním oddělení mají po obědě možnost klidných odpočinkových činností (poslech pohádek i hudby, klidné hry).

Časový rozvrh dne:

7.00 - 8.30 příchod dětí do školky, volná hra
8.30 - 9.00 uklízení her, ranní cvičení, svačina
9.00 - 9.30 řízená činnost
9.30 - 11.30 příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.30 - 12.30 oběd
12.30 - 14.30 odpolední odpočinek
14.30 - 17.30 svačina, volné hry, pobyt na školní zahradě

3.1. Věcné podmínky

Technické a provozní vybavení pro předškolní vzdělávání je na velmi dobré úrovni. Od roku 2006 máme zrekonstruované sociální zařízení, nové šatní skříňky, nové úložné prostory pro matrace na spaní dětí včetně dek a povlečení, nový nábytek dle potřeb nejmladších dětí, moderní vzdělávací pomůcky a hračky.

Na budovu mateřské školy navazuje rozlehlá zahrady, která je rozdělena do dvou částí. Je vybavena moderními herními prvky. Zahrada je vybavena samostatným sociálním zařízením a pítkem k zajištění pitného režimu.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí, je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky a doplňky jsou umístěny viditelně a děti k nim mají volný přístup. Děti se samy podílejí svými výtvary na úpravě a výzdobě prostředí. Dětské práce zkrášlují nejen chodby přístupné rodičovské veřejnosti, ale i prostředí ve třídách, kde je k tomuto účelu vyhrazeno dostatek prostoru.

Hygienické zázemí v budově školy prošlo generální rekonstrukcí a má nadstandardní úroveň. V prostorách budovy školy jsou umístěny sprchy, které jsou k dispozici jak dětem, tak zaměstnancům školy. V obou umývárkách a všech toaletách je k dispozici toaletní papír, tekuté mýdlo, papírové ručníky.

3.2. Životospráva

V budově základní školy je umístěna nově zrekonstruovaná školní kuchyně, ze které je jídlo dle předpisů dováženo do výdejny mateřské školy. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. Samozřejmostí je pitný režim, ovoce a zelenina.

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné tříhodinové časové intervaly.

Celodenně je k dispozici neomezené množství pitné vody. Pitný režim je zajištěn i při pobytu venku na školní zahradě formou pítka s pitnou vodou.

3.3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně, jistě a bezpečně. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou podporu a pomoc. Mají dostatek času na spontánní činnosti. Činnosti mohou dokončit podle svého tempa, aniž by ostatní děti byly nuceny na ně čekat. Všechny děti mají v kolektivu stejné postavení, nejsou manipulovány, jsou podporovány pozitivní motivací. Děti jsou spoluúčastníky tvorby pravidel chování, mají možnost podílet se na programu, jsou předem seznamovány s programem činností.

Hodnocení převažuje pozitivní – pochvalou a povzbuzením, podporuje děti, aby se nebály pracovat samostatně a důvěřovat si. V naší mateřské škole mají všechny děti stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná). Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

3.4. Organizace

Časový režim dne je uspořádán tak, aby vytvářel u dětí pocit bezpečí a jistoty.

- Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí.
- Děti v MŠ nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Děti mají dostatek času na spontánní hru.
- Dětem se věnujeme skupinově i individuálně.
- Poměr spontánních a řízených aktivit je v denním programu vyvážený.
- Poskytujeme dětem dostatek prostoru, aby každý mohl pracovat samostatně.
- Děti mají k dispozici dostatečné množství materiálů.
- Reagujeme na práci všech dětí.
- Poskytujeme čas a prostor k experimentování.
- Práce dětí vystavujeme (ve třídách, na nástěnkách atd.) Pokud si děti chtějí vzít své výtvary domů, nebráníme jim.
- Na děti nespěcháme.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.
- Snažíme se zabezpečit klidné, nestresující prostředí, aby při plánovaných aktivitách nedocházelo k časovým tísňím a zbytečnému spěchu.

3.5. Řízení mateřské školy

- Vedení mateřské školy se odborně vzdělává v oblastech řízení a organizace ve školství – pro zkvalitnění své práce.
- V mateřské škole je uplatňován demokratický styl práce.
- Ředitelka školy některé své pravomoci delegovala na zástupkyni ředitelky školy pro předškolní vzdělávání, která se na řízení školy podílí.

- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance.
- Je respektován a zohledňován názor zaměstnanců.
- Ředitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.
- Všichni zaměstnanci MŠ pracují týmově.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Vedení školy klade na funkčnost informačního systému důraz. Pomocí webových stránek, emailů jednotlivých tříd, nástěnek tříd, hlavní nástěnky, vitríny, pedagogických rad, atd. je nastaven systém, který zaručuje dostatečnou informovanost všech zúčastněných stran.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popř. si ji doplňují či rozšiřují.
- Pedagogové se sebevzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, využívá zpětné vazby a zohledňuje názor všech zúčastněných stran.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým, funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogický i provozní personál respektuje potřeby dětí (obecně lidské i vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování.
- Služby učitelů jsou organizovány tak, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Každodenní překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů máme nastavené tak, abychom se co nejvíce přiblížili minimálnímu rozsahu dvou a půl hodin denně.
- Učitelé vedou děti tak, aby se cítily fyzicky, psychicky i sociálně dobře. Dávají dětem dostatek podnětů k učení a podporují radost z učení. Posilují sebevědomí dětí a jejich důvěru ve vlastní schopnosti. Podporují rozvoj vzájemných vztah tak, aby se ve skupině cítily bezpečně.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Spolupráce se zákonnými zástupci je na velmi dobré úrovni. Zákonní zástupci mohou mateřskou školu navštívit po vzájemné dohodě s učitelkou, v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Zároveň jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školní vývěsky a webových stránek. Rodiče jednotlivých tříd se scházejí 4 x ročně na informativních schůzkách. Hodnocení školního roku je k dispozici ve výroční zprávě.
- Učitelé usilují o to, aby mezi jimi a rodiči panovala oboustranná důvěra, vstřícnost, porozumění, respekt a vzájemná spolupráce. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče se mohou podílet na dění v mateřské škole, navrhopvat učitelům náměty na programy, výlety, apod.

- Učitelé chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost, nezasahují do soukromí a života rodiny, pokud nejsou porušována práva dítěte.

3.8. Podmínky pro vzdělávání se speciálními potřebami

-Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření 1. – 5. stupně, v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb.

-Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

-Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je náš ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

-PLPP zpracovává naše škola samostatně, IVP zpracovává naše škola na základě doporučení ŠPZ.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

-Naše mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

-V předškolním věku dítě prochází nerovnoměrným a skokovým vývojem a mnohdy těžko odlišujeme, zda se jedná o skutečné nadání či o akcelerovaný vývoj v určité oblasti.

Dítě, které vykazuje známky nadání, bude školou podporováno následovně:

- 1) vytvoření plánu pedagogické podpory (či individuálního vzdělávacího plánu),
- 2) navázání úzké spolupráce se zákonnými zástupci dítěte,
- 3) navázání spolupráce se školským poradenským zařízením,
- 4) vzdělávání dítěte bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jeho potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při práci s dítětem vykazujícím známky nadání:

a) budeme dodržovat tato základní pravidla:

- neautoritativní komunikace v interakci s dítětem,
- pozorné naslouchání tomu, co dítě říká,
- nenucení dítěte do dalších činností, pokud je plně zaujato činností jinou,

- vytváření prostoru pro prezentaci výkonů a názorů dítěte,

b) se zaměříme na:

- maximální stimulaci rozvoje nadání,
- péči o maximální rozvoj osobnosti dítěte,
- rozšiřování všeobecného rozhledu dítěte,
- prohlubování jeho dosavadních znalostí v různých oblastech.

Činnosti, ke kterým bude dítěte vedeno, budou zaměřeny globálně, aby stimulovaly rozvoj celého

potenciálu osobnosti dítěte.

Při volbě úkolů pro dítě, budeme dodržovat tyto zásady:

- komplexnější úkoly (spíše než úkoly úzce zaměřené),
- úkoly s možností variace obtížností,
- úkoly s možností kooperativních, ale i kompetitivních aktivit,
- možnost, zadat úkol dítěti domů.

V případě nadaného dítěte naše mateřská škola zajistí všechna stanovená podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Toto vzdělávání má svá specifika, vychází z dosahované úrovně vývoje dítěte. Dvouleté dítě má touhu po poznání, zkoumá a objevuje. Tyto činnosti mu jsou blízké a přirozené. Rádo poznává všemi smysly. Dítě objevuje samo sebe, začíná se setkávat s větší skupinou dětí. Pohybové dovednosti jsou na nižší úrovni než u dětí tříletých.

Pro zdravý vývoj dítěte ve věku od dvou do tří let a zajištění kvality jeho vzdělávání je nutné vytvořit vhodné podmínky vzdělávání a to podmínky bezpečnostní, hygienické, prostorové, materiální. Je nutné také přizpůsobit organizaci vzdělávání.

Věcné podmínky - prostor školy je vhodný pro pohyb i hru dětí, disponuje koutky pro pocit bezpečí a klidu a to v průběhu celého dne.

Hygienické podmínky

- stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Životospráva, stravování

- v oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí). Je-li dítě v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravuje se vždy. Děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strážníků 3 – 6 let.

Psychosociální podmínky

– mateřská škola klade velký význam na adaptaci dítěte v novém prostředí a úzce spolupracuje s rodinou, u dítěte utváříme celoživotní návyky a vedeme ho k respektování pravidel, denní režim je pravidelný a dětem se dostává více individuální péče.

Personální podmínky

- je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání

- z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený

adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.

Bezpečnostní podmínky

– pro zajištění bezpečnostních podmínek je nutné dodržovat výše uváděné podmínky, tím je možné eliminovat případná bezpečnostní rizika. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Mateřská škola zajistí v případě potřeby - pro harmonický rozvoj a správný vývoj dětí:

- dostatek hraček a pomůcek vhodných pro děti 2 – 3 leté;
- sprchu, aby do ní mohly děti vstupovat samostatně;
- nočníky a jejich uskladnění a dezinfekci;
- přebalovací stůl;
- koš na pleny (nakládání a likvidace odpadu);
- hygienické pomůcky
- vzdělávání učitelů v oblasti vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let, možností je i forma samostudia.

V případě, že jsou od 1. 9. 2021 ve třídě vzdělávány děti ve věku od 2 do 3 let, nebo kde jsou 4 a více těchto dětí, zajistí ředitel školy k souběžnému výkonu pracovní činnosti nepedagogického pracovníka s odbornou způsobilostí

a) k výkonu povolání všeobecné sestry, dětské sestry, zdravotnického asistenta, porodní asistentky, zdravotnického záchranáře

b) učitele mateřské školy, vychovatele

c) chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky. Uznání kvalifikace dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte

zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4.ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Uspořádání mateřské školy

Charakteristika tříd:

1.třída-Kotátka

- Třída zajišťuje vzdělávání dětí zpravidla od 3 do 4 let věku. Na začátku školního roku se tyto třídy zaměřují především na adaptaci dětí v mateřské škole a maximálně rozvíjejí spolupráci s rodiči.
- Třída je prostorná, vybavená funkčním nábytkem, sousedí s hernou. Ke třídě přiléhá sociální zařízení. Ke třídě náleží kabinet s výtvarnými potřebami. Ke vstupu se používá hlavní vchod.

2.třída-Berušky

- Třída zajišťuje vzdělávání dětí zpravidla od 4 do 5 let, většina těchto dětí se již v mateřské škole orientuje.
- Třída je ve středu mateřské školy. Je průchozí do herny a 3.třídy. Je vybavená interaktivní tabulí. Třída sdílí sociální zařízení s 1.a 3. třídou. Ke třídě přiléhá kabinet s výtvarnými potřebami. Ke vstupu se používá hlavní vchod.

3.třída-Sluníčka

- Třídy zajišťují vzdělávání dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, tzn. děti, které před zahájením nového školního roku dosáhnou věku pěti let.
- Třída má samostatný vchod a vlastní sociální zařízení.

Herna MŠ

- prostorná místnost ve středu mateřské školy. Je vybavená multimediálním zařízením- dotykovou televizí, televizorem s dvd přehrávačem, hi-fi soupravou.
- herna slouží i jako tělocvična je vybavena náradím vhodným pro děti v mateřské škole.

Třídy jsou věkově homogenního typu – tzn., že děti jsou do tříd zpravidla zařazovány dle dosaženého věku, avšak do jedné třídy mateřské školy lze zařadit děti různého věku. Rozdělení dětí do tříd je plně v kompetenci ředitelky školy. V odůvodněných případech, pokud zákonný zástupce dítěte požádá o přearazení dítěte do jiné třídy, je mu přesun umožněn. V případě, že zákonní zástupci odhlásí své dítě v průběhu školního roku z mateřské školy, je toto místo nabídnuto dalšímu nepřijatému uchazeči o předškolní vzdělávání (dle pořadí náhradníků) V případě, že dítě nemůže být z kapacitních důvodů přijato do třídy Kotátek, je rodičům nabídnuta docházka i do jiných tříd, kde

se vzdělávají děti starší. Pokud rodiče souhlasí, je dítě zařazeno do třídy, kde se uvolnilo místo.

V každé třídě je:

- detektor CO 2

V budově se nachází:

- šatna pro každou třídu
- kuchyňka pro výdej stravy
- kuchyňka pro zaměstnance
- kancelář
- služební byt
- šatna pro učitelky
- kabinety sloužící k uložení výtvarného materiálu
- prádelna vybavená pračkou a sušičkou
- sklad čistého prádla
- úklidové místnosti s výlevkou

Na školní zahradě se nachází:

- krytá pískoviště
- pítka
- sociální zařízení
- lavičky
- herní prvky
- plocha pro míčové hry
- kreslicí tabule
- technická místnost

4.2. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

-Informace k zápisu do mateřské školy zveřejňuje ředitelka školy s 2 měsíčním předstihem na webových stránkách školy, vitrině před MŠ, nástěnkách v šatnách školy. Informace jsou zároveň zveřejněny na webových stránkách MČ Prahy 4.

-Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2016 předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

- S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení školní docházky, povinné.

-Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018).

- Do mateřské školy lze přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, příp. má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto se nevztahuje na děti s povinnou předškolní docházkou.

- Zápis k předškolnímu vzdělávání se dle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, koná v období od 2. do 16. května.

- Platná a aktuální kritéria přijímání dětí do mateřské školy jsou zveřejňována s dostatečným předstihem na webu školy, vitrině před MŠ a nástěnkách MŠ.

-K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou státními občany ČR nebo se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie. K předškolnímu vzdělávání se přijímají také děti, které nejsou státními občany ČR ani jiného členského státu Evropské unie, pokud pobývají na území

ČR oprávněně podle § 20 zákona – doklad o oprávněnosti pobytu dítěte na území ČR je zákonný zástupce dítěte povinen předložit při zápisu dítěte do MŠ.

- Dle § 34 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), pokud se jedná o přijetí dítěte uvedeného v §16 odst. 9 školského zákona, tj. dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, je nutné k žádosti doložit vyjádření školského poradenského zařízení, popř. také registrujícího lékaře, aby ředitel školy mohl rozhodnout a také mohla být nastavena vhodná podpůrná opatření.

4.3. Individuální vzdělávání

- Jiným způsobem plnění povinného předškolního vzdělávání je individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné docházky dítěte do MŠ

- Zákonný zástupce je povinen tuto skutečnost oznámit nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku

- Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- b) období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

- Ředitelka MŠ doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. MŠ ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

- Termín ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů proběhne vždy 1. listopadové úterý daného školního roku, náhradní termín je pak 1. úterý v prosinci – a to vždy od 10 do 11 hod. V případě většího počtu individuálně vzdělávaných dětí ředitelka oznámí časový rozvrh ověření. K ověření výsledků individuálního vzdělávání si zákonný zástupce přinese portfolio dítěte (obrázky, grafické listy, fotografie z činností...). Zákonný zástupce je povinen zajistit přítomnost dítěte u ověření.

- Individuální vzdělávání bude ukončeno ředitelkou MŠ, pokud jeho zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření úrovně očekávaných výstupů, a to ani v náhradním termínu. Dítě musí okamžitě začít řádně navštěvovat mateřskou školu. Individuální vzdělávání dítěte v tomto případě nelze obnovit.

4.4. Organizace dne

- Denní program má vyvážený poměr řízených a spontánních činností, aktivity a odpočinku. Do programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

- Učitelé mateřské školy se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

- Časové rozvržení denního programu je orientační, závisí na věkové skupině dětí a umožňuje učitelům pružně reagovat na neplánované situace, náladu dětí, počasí atd.

Časový rozvrh dne:

- 7.00 - 8.30 příchod dětí do školky, volná hra
- 8.30 - 9.00 uklízení her, ranní cvičení, svačina
- 9.00 - 9.30 řízená činnost

9:30 - 11:30 příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:30 - 12:30 oběd
12:30 - 14:30 odpolední odpočinek
14:30 - 17:30 svačina, volné hry, pobyt na školní zahradě

5. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

-Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu všech činností v MŠ, včetně podmínek ke vzdělávání.
-Do evaluace jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče dětí a elementárním způsobem i děti samotné. Každý se na evaluaci podílí ze svého úhlu pohledu a tím vytváří potřebnou zpětnou vazbu.

5.1. Metody hodnocení a evaluace

- rozhovory, konzultace,
- s dítětem, mezi učiteli, s odborníky (PPP, SPC, atd.), s rodiči
- pedagogické rady a provozní porady
- pozorování, sebepozorování
- kontrolní činnost, hospitace, pohospitační rozhovory
- přímá pravidelná kontrola (třídní dokumentace)
- diskuze
- hodnotící listy pro hodnocení integrovaných bloků a týdenních témat
- individuální hodnocení dětí + portfolio dítěte (rozběr, analýza, pozorování)
- dotazníky
- anamnézy (rodinná, osobní)
- rozběr herních aktivit
- rozběr procesu učení
- rozběr jazykových projevů - logopedická diagnostika, úroveň komunikace

5.2. Vnitřní evaluace

Ředitel a zástupce ředitele:

- hodnotí svoji řídicí práci a pedagogickou práci (provádějí stejné evaluační činnosti jako učitelé)
- hodnotí celkovou práci školy
- dále se sebevzdělává k zefektivnění své pedagogické i řídicí práce
- hodnotí funkčnost jednotlivých TVP, ŠVP a jejich soulad s RVP
- kontrolují a hodnotí práci pedagogů – dle plánu hospitací, v pohospitačním rozhovoru hledá společně s hospitovaným pedagogem cestu ke zlepšení případných nedostatků, chválí jej za dobře odvedenou práci
- kontrolují vedení povinné třídní dokumentace
- kontrolují a hodnotí práci provozních pracovníků (kvalita práce, pracovní náplně)
- z dostupných informací vytvářejí výroční zprávu školy
- naslouchá přáním a připomínkám zákonných zástupců dětí, spolupracovníků zřizovatele, široké veřejnosti, konstruktivní podněty dále zpracovávají a vycházejí z nich při plánování dalších činností.

Učitelé:

- hodnotí TVP - ŠVP - RVP
- hodnotí podmínky vzdělávání
- hodnotí týdenní témata a integrované bloky
- hodnotí průběh vzdělávání ve své třídě a provádí sebereflexi
- provádí celoroční hodnocení třídy
- hodnotí vzdělávací pokroky jednotlivých dětí (výsledky vzdělávání)
- vede portfolio dítěte, kam po dobu jednoho roku ukládá jeho práce, pracovní listy, atd.
- v rámci vzájemných hospitací provádí hodnocení kolegy ve třídě

<u>Cíl evaluace</u> = co chci změnit či posunout?	Metoda = jak to uděláme?	Termín = kdy?	Odpovědnost = kdo?	Jak to dopadlo?
Školní vzdělávací program, Cíle ŠVP				
Podmínky vzdělávání				
Životospráva				
Věcné podmínky				
Psychosociální podmínky				
Organizace				
Řízení MŠ				
Personální a pedagogické zajištění, plán přímé a nepřímé pedagogické činnosti				
Kvalita práce pedagogů				
Hodnocení pedagoga včetně sebereflexe				

Další vzdělávání pedagogických pracovníků				
Spoluúčast rodičů, spolupráce s rodinou a veřejností				
Obsah vzdělávání				
Vzdělávací proces, Třídní vzdělávací programy				
Výsledky vzdělávání v rámci tříd				
Individuální rozvoj každého dítěte, pedagogická diagnostika				
Dílčí projekty, témata, akce školy				
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami				
Vzdělávání dětí nadaných				
Vzdělávání dětí od dvou do tří let věku				
Individuální vzdělávání		Termín dle školního řádu		

Základní hodnotící kritéria podmínek vzdělávání:

1. Věcné (materiální) podmínky: posuzujeme prostory a vybavení školy z hlediska požadavků vzdělávacích, bezpečnostních a hygienických.
2. Životospráva: posuzujeme denní řád, režimová pravidla a aktivity, např. stravování, odpočinek dětí, pohybové aktivity, pobyt venku, naplňování zásad zdravého životního stylu.
3. Psychohygienické podmínky: posuzujeme klima třídy i školy, atmosféru a kvalitu komunikace, přístup k dětem, a způsob jejich vedení, respekt k individuálním potřebám, vzájemné vztahy a postoje, prosociální komunikaci, míru prostoru pro aktivitu a samostatné rozhodování dítěte.
4. Organizační: posuzujeme organizační formy práce, denní program, počty dětí ve třídě, respekt k soukromí dítěte, zařazování řízených zdravotně preventivních aktivit apod.
5. Řízení MŠ: posuzujeme vymezení pravidel, týmovou spolupráci, spolupráci všech zúčastněných, kvalitu plánování, řízení a hodnocení, informační systém, spolupráci se zřizovatelem, školami,

odborníky a dalšími partnery.

6. Personální a pedagogické zajištění: posuzujeme pedagogické, metodické i etické kompetence zaměstnanců, jejich sebevzdělávání, další vzdělávání, atd.

7. Spoluúčast rodičů: posuzujeme vzájemné vztahy mezi rodinou a školou, míru, intenzitu, formy a obsah komunikace a spolupráce.

5.3. Vnější evaluace

Hodnocení a evaluace zákonnými zástupci dětí

-Připomínky průběžné, při třídních schůzkách, pohovorech, konzultacích (všichni zákonní zástupci dětí mají možnost kdykoliv požádat o konzultaci pedagogy, ředitelku školy, vedoucí učitelku).

Hodnocení a evaluace samotným dítětem

- Spokojenost dítěte v MŠ, radost, možnost vyjádřit, co se mu líbí/nelíbí, co by zlepšilo.

-Vyjádření na co se v MŠ těší, na co ne a proč.

-Zjišťuje se:

a) při každodenní komunikaci s dětmi,

b) při každodenní komunikaci se zákonnými zástupci,

6. CHARAKTERISTIKA ŠVP

6.1. Zaměření školy

ŠVP je zpracovaný v souladu s RVP PV a je sestaven tak, aby respektoval rámcové cíle RVP PV:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení,

- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,

- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Výchovně-vzdělávací práce MŠ je zaměřená na **všestranný rozvoj osobnosti dítěte** předškolního věku.

„Spokojené dítě = spokojený rodič = spokojený učitel“

6.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem výchovně-vzdělávací práce je:

- individuální přístup a respektování osobnosti každého dítěte
- pobyt dítěte ve školce bez obav a s pocitem bezpečí

Průběžné cíle nejsou obsahem tematických celků, ale jejich postupné naplňování prolíná každodenními činnostmi a příležitostmi.

Sebeobsluha

- samostatné oblékání, stravování, hygiena
- udržování pořádku v nejbližším okolí

Základní pravidla chování

- vědomé projevování zdvořilého chování a vystupování
- neubližovat si navzájem
- správná reakce na pokyny dospělého
- umět přiměřeně svému věku ovládat své jednání a učit se ho hodnotit

Bezpečná manipulace s hračkami i pomůckami

- pohybovat se v budově školy i na školní zahradě tak, abych neohrozil sebe ani ostatní
- šetrné a pozorné zacházení s hračkami i jiným zařízením

6.3. Vzdělávací oblasti a obory

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány: *Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět*

DÍTĚ A JEHO TĚLO

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
- lidské tělo	- zachovává správné držení těla - pojmenovává části těla, některé orgány, zná jejich funkci, má povědomí o těle a jeho vývoji (narození, růstu...), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- pohybové schopnosti, dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí se pohybu - ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zachází s grafickým a výtvarným materiálem např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zachází s jednoduchými hudebními nástroji) - zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náradím a náčiním.
- smysly a jejich užívání	- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou - vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozliší zvuky a tóny, zrakově rozliší tvary předmětů a jiné speciální zvuky, rozlišuje vůně, chutě apod.)
- psychická a fyzická zdatnost	- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, užívá různé náčiní, umí se pohybovat ve skupině dětí, umí se pohybovat na sněhu, ledu, vodě a písku)

- praktické dovednosti	- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně – hygienické z zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postará se o sebe a své osobní věci, obléká se, svléká, obouvá apod.) - zvládá pracovní úkony a jednoduchou obsluhu (postará se o hračky, pomůcky, umí po sobě uklidit, udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- poznatky o těle a jeho zdraví, pohybové činnosti	- uvědomuje si význam péče o čistotu a zdraví, význam aktivního pohybu a zdravé výživy - má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem)
- poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí	- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí, chová se tak, aby v situacích pro něj běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

DÍTĚ A JEHO TĚLO-KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace	- <i>postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly</i> - <i>běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze</i> - <i>vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu</i> - <i>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace</i> - <i>zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení</i> - <i>házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí</i> - <i>užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)</i> - <i>pohybovat se bezpečně ve skupině dětí</i> - <i>pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)</i> - <i>přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů</i>
---	--

	- <i>pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)</i> - <i>být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě</i> - <i>pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus</i> - <i>doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)</i>
Jemná motorika, koordinace ruky a oka	- <i>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje</i> - <i>tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím</i> - <i>vést stopu tužky při kresbě, apod.</i> - <i>napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena</i> - <i>pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</i> - <i>zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)</i> - <i>kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů</i> - <i>zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)</i>
Zdraví, bezpečí	- <i>pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)</i> - <i>mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách</i> - <i>znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek</i> - <i>uvědomovat si, co je nebezpečné</i> - <i>projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám</i> - <i>chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)</i> - <i>znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)</i> - <i>vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)</i>

	- <i>bránit se projevům násilí</i>
--	------------------------------------

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
- řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění); produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projevy, vyjadřování)	- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci - vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách - rozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách)
- komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev	- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno - vede rozhovor (naslouchá druhým, vyčká, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se) - domluví se slovy, gesty, improvizuje
- poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	- naučí se zpaměti krátký text (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládne jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - sleduje a vypráví příběh, pohádku - sluchově rozliší začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - utvoří jednoduchý rým - sleduje očima zleva doprava - pozná některá písmena a číslice, popř. slova - pozná napsané své jméno - projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film - rozlišuje některé symboly (piktogram, orientační tabule a dopravní značky a rozumí jejich významu a jejich komunikační funkci)
- kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému, paměť, pozornost – přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, kultivace	- vědomě užívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si, soustředí se na činnost a udržuje pozornost, pozná a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno, naučí se nazpaměť krátké texty,

představivosti a fantazie	úmyslně si zapamatuje a vybaví
- tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)	- řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá nápady; vyjadřuje svou představivost v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim (konkrétních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- posilování poznávacích citů	- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušeností k učení
- intelektuální činnosti, učení – podpora zájmu o učení	- nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným - postupuje a učí se podle pohybu a instrukcí - přemýšlí, vede jednoduché úvahy a to, o čem uvažuje a přemýšlí se, se snaží vyjádřit
- elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	- zaměřuje se na to, co je z hlediska poznávacího důležité (odhaduje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů vzájemné souvislosti mezi nimi) - chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je prakticky využívá (porovnává, uspořádává a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientuje se v elementárním počtu cca do 6, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná pojmy více, stejně, méně, první, poslední apod.
- práce s informacemi	- chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře...) - elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra...) - orientuje se v prostoru i v rovině – částečně i v čase
- poznává sebe sama; pozitivní city ve vztahu k sobě (vlastní identita, sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost)	- uvědomuje si své možnosti, limity - prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí
- relativní citová samostatnost	- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní bez jejich opory

	- uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názor a postoje a vyjadřuje je - rozhoduje o svých činnostech
- sebeovládání	- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování - respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- vytváření a prožívání citových vztahů	- přijímá pozitivní ocenění; svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit své osobní pokroky
- schopnost a dovednost vyjádřit získané dojmy, prožitky	- zachytí a vyjadřuje své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatizace, pohybu)
- kultivaci mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání	- těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i z umění
- řízení chování a ovlivňování vlastní situace	- vyjádří nesouhlas i souhlas v situacích, které to vyžadují - odmítne podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech - vyvine volní úsilí soustředit se na činnost a její dokončení - zorganizuje hru

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA -KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání	- <i>spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií</i> - <i>vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu</i> - <i>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)</i> - <i>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat</i>
---	--

	<i>větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí</i> - <i>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky</i> - <i>dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)</i> - <i>dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)</i> - <i>sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat</i> - <i>předat vzkaz</i> - <i>chápat jednoduché hádanky a vtipy</i> - <i>poznat a najít k sobě slova, která se rýmuji, doplnit chybějící slovo rýmu</i> - <i>poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)</i> - <i>rozkládat slova na slabiky</i> - <i>vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova</i> - <i>rozlišit krátké a dlouhé samohlásky</i> - <i>znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit</i> - <i>vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce</i>
--	--

Poznávací schopnosti

Vnímání	- <i>zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)</i> - <i>rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus</i> - <i>sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech</i> - <i>rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky</i> - <i>správně reagovat na světelné a akustické signály</i>
----------------	---

	- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
Pozornost, soustředěnost, paměť	- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost
Tvořivost, vynalézavost, fantazie	- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)

	- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení
Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování	- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky

Časoprostorová orientace	- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace	- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrdit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)
Řešení problémů, učení	- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit,

	<i>postupovat podle pokynů a instrukcí</i> - <i>vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</i> - <i>projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích</i> - <i>verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)</i> - <i>přicházet s vlastními nápady</i> - <i>projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat</i> - <i>nechat se získat pro záměrné učení</i> - <i>odlišit hru od systematické povinnosti</i> - <i>zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)</i>
--	---

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění	- <i>přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (věděť, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)</i> - <i>zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé</i> - <i>samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)</i> - <i>respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých</i> - <i>uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je</i> - <i>umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)</i> - <i>snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor</i> - <i>umět kooperovat, dohodnout se s ostatními</i> - <i>přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)</i> - <i>nebát se požádat o pomoc, radu</i>
Sebeovládání a přizpůsobivost	- <i>reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)</i> - <i>odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné</i> - <i>plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)</i>

	- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - umět se přizpůsobit změnám
Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy	- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) - Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
- pravidla chování ve vztahu k druhému	- navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonává stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho - dodržuje dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržuje herní pravidla
- elementární schopnosti, poznatky a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je
- pro sociální chování ve vztahu k ostatním lidem (rodinná mateřská škola, dětská herní skupina apod.)	- respektuje potřeby jiného dítěte, dělí se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, dělí si úkol s jiným dítětem - spolupracuje s ostatními
- pro sociální postoje (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost)	- vnímá, co si přeje druhý a co potřebuje, vychází mu vstříc, chová se citlivě a ohleduplně ke slabšímu či postiženému dítěti, má ohled na druhého a soucítí s ním, nabízí mu pomoc - chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální	- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství - porozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- kooperativní dovednosti	- uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhájí svůj postoj nebo názor, respektuje jiný postoj či názor), přijímá a uzavírá kompromisy, řeší konflikt dohodou
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dětmi i dospělými	- chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě - odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná - brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ -KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

Komunikace s dospělým	- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech	- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrozličnějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

DÍTĚ A SPOLEČNOST

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
- poznávání pravidel společenského soužití	- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství	- pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat - adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody - vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení

- základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti	- porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si práce a úsilí - dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje fair - zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- utvoří se základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích s podle této představy chová
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - uvědomí si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých - odmítá společensky nežádoucí chování, chrání se před ním v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- základy aktivních postojů ke světu, k životu, ke kultuře a umění	- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky

- rozvoj společenského a estetického vkusu	- vyjadřuje se prostřednictvím hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální - zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
--	--

DÍTĚ A SPOLEČNOST-KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

Společenská pravidla a návyky	- <i>umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</i> - <i>dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti</i> - <i>chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat</i> - <i>zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby</i> - <i>rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy</i> - <i>pojmenovat povahové vlastnosti</i> - <i>pochopit funkci rodiny a jejich členů</i>
Zařazení do třídy	- <i>orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování</i> - <i>reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)</i> - <i>vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy</i> - <i>navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství</i> - <i>cítit se plnohodnotným členem skupiny</i> - <i>projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí</i> - <i>být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu</i>
Kultura, umění	- <i>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou,</i>

	<i>dramatickou, hudební)</i> - <i>vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)</i> - <i>v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění</i> - <i>všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)</i> - <i>zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)</i> - <i>vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)</i>
--	--

DÍTĚ A SVĚT

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
- pravidla společenského soužití	- utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, aktivně se na nich podílí a řídí se jimi - uplatňuje návyky ve styku s dospělými, s dětmi - umí pozdravit, poděkovat, požádat o pomoc, vzít si slovo po té, až druhý domluví, umí vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, rozloučit se - správně pojmenovává společensky nežádoucí chování
- praktické dovednosti	- umí se začlenit do třídy, respektuje rozdílné vlastnosti, dovednosti svých vrstevníků - uvědomuje si, že ne všichni lidé dodržují pravidla chování; umí odmítnout lež, nespravedlnost, agresivitu, ubližování od vrstevníků i dospělých - všímá si chování a pocitů jiných lidí a vyhýbá se komunikaci s cizími lidmi, odmítá od nich přijímat dárky, pamlsky, ev. s nimi odcházet bez vědomí dospělých
- návyky a dovednosti aktivně se přizpůsobit společenskému prostředí, rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky	- umí se domluvit na společném řešení samostatně nebo s pomocí - dodržuje pravidla her a jiných činností, váží si práce a úsilí druhých lidí - zachází šetrně s hračkami, knížkami, zařízením ve školce i jinde, s vlastními i cizími pomůckami

- poznatky z prostředí, ve kterém žijeme, svět lidí, kultury, umění a sportu	- pozorně se zájmem sleduje literární, dramatické a hudební představení, umí hodnotit své zážitky - aktivně se zapojuje do činností (dramatizace pohádky, vyprávění, pohybového vyjádření, sleduje a rozlišuje rytmus, umí zazpívat píseň, umí zacházet s jednoduchými hudebními nástroji) - prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností vyjadřuje pocity a nálady, rozvíjí schopnosti pamatovat si informace ze zvukové podoby
- pozitivní vztahy ke kultuře a umění a rozvoj dovedností zaměřených k určitému cíli (sport, herectví)	- vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (používáním barev, kreslením, modelováním, konstruováním, tvorbou z přírodnin) - dovedně zachází s předměty, obratně používá svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli
- vědomí existence ostatních kultur a národností	- poznává jiné kultury a etnika a respektuje rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - umí se vyjádřit prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, dramatizace výtvarných a konstrukčních činností - hodnotí své zážitky, prožitky, co ho zaujalo - umí se v jednoduchých situacích rozhodnout

DÍTĚ A SVĚT-KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

Poznatky, sociální informovanost	- <i>orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)</i> - <i>zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují</i> - <i>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)</i>
---	---

	- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách) - chápat základní pravidla chování pro chodce - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
Adaptabilita ke změnám	- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
Vztah k životnímu prostředí Konkretizované výstupy	- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - být citlivý k přírodě

6.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii, vyjádřenou v podobě **výstupů**. V kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako **soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot** důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich pojetí i obsah vychází z hodnot společností přijímaných a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence přispívají ke vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu člověka a k posilování funkcí občanské společnosti.

Kompetence představují soubory **činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů**, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější a tím i využitelnější (univerzálněji použitelné). Jejich osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života¹⁶.

Proto je snahou, aby klíčové kompetence tvořily neopominutelný základ vzdělávání na všech úrovních a aby k jejich vytváření směřoval a přispíval veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Klíčové kompetence tak získávají ústřední pozici v rámcových vzdělávacích programech.

Již v předškolním věku dítěte mohou být vytvářeny **základy klíčových kompetencí**, sice **elementární**, avšak důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení. Dobré a dostatečné základy klíčových kompetencí, položené v předškolním věku, mohou být podstatným příslibem dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte, nedostatečné základy naopak brzdou, která dítě na počátku jeho životní a vzdělávací cesty může znevýhodňovat. Proto by předškolní vzdělávání mělo o jejich vytváření cíleně usilovat.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

Kompetence k učení

	Výchovně-vzdělávací strategie a postupy	Realizační formy a metody
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	• Vyhledávání a třídění informací na podstatné a nepodstatné • Seznamování se s literaturou • Získávání informací z různých zdrojů	• Poslech četby • Reprodukce slyšeného textu • Dokončení příběhu • Správné seřazení obrázků v příběhu
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	• Využívání vztahů mezi jednotlivými oblastmi • Uvádění poznatků do souvislostí • Chápání prostorových pojmů, elementárních časových pojmů	• Pozorování přírody v okolí MŠ • Sledování změn v přírodě v různých ročních obdobích • Činnosti během dne • Dramatizace

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	• Experimentování a samostatné pozorování • Prozkoumávání různých pohledů a názorů	• Vzájemná spolupráce • Stavba z kostek, stavebnice, lega • Skládání puzzle, dřevěných skládaček • Motivující písňe • Poslech četby, vyvozování závěrů
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	• Postupovat podle instrukcí • Přemýšlet, vést jednoduché úvahy • Poznat, pojmenovat většinu toho, co jej obklopuje	• Sledování jevů, situací v MŠ i na ulici a jejich pochopení • Dokončení započaté práce • Po skončení hry úklid hraček • Učení básniček, písniček • Zachování hygienických návyků, stravovacích zvyků
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	• Hodnocení vlastních výsledků	• Schopnost vyprávět vlastní prožitky • Sledování výkonů ostatních dětí při pohybových a výtvarných aktivitách • Kladné hodnocení vlastní práce i práce druhých

Kompetence k řešení problémů

	Výchovně-vzdělávací strategie a postupy	Realizační formy a metody
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	• Vědomě využívat všech smyslů • Záměrně pozorovat, postřehovat • Všímat si nového	• Hry didaktické, Kimova hra • Vyprávění dětí • Vzájemné naslouchání
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	• Plánování úkolu a postupů řešení • Spolupracování	• Vzájemná spolupráce • Pomoc mladším, slabším dětem • Mít ohledy na ostatní
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost	• Podporování samostatnosti myšlení • Vytváření vlastních pracovních postupů • Nebýt lhostejný k problému	• Vzájemná spolupráce • Skupinová práce • Dramatizace • Didaktické hry
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	• Zpřesňování a kultivace smyslového vnímání • Přejít od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému • Rozvíjení paměti a pozornosti	• Hra na smysly • Písň, básničky • Poslech čteného textu • Reprodukce textu, doplnění •
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	• Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je užívat v praxi	• Základní číselná řada • Učení básniček, písniček • Poslech čteného textu

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	• Zaměření se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, charakteristické znaky předmětů či jevů)	• Didaktické hry • Poslech pohádek na CD • Správné rozhodování
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	• Vést k poznání, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení • Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	• Prohlížení knih • Návštěva pobočky Městské knihovny • Učení se básniček, písniček • Rytmizace, hra na Orffovy hudební nástroje
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	• Projevování samostatnosti při řešení problému • Vytváření vlastních postupů • Hodnocení jednotlivých úspěšných kroků dítěte	• Vzájemná spolupráce • Pomoc mladším, slabším dětem • Motivace k řešení problému • Práce s výukovými programy na PC v ZŠ

Kompetence komunikativní

	Výchovně-vzdělávací strategie a postupy	Realizační formy a metody
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	• Správné vyslovování, ovládání dechu, tempa i intonace řeči • Vyjadřování samostatně i smysluplné myšlenky, nápadu, pocitu, mínění a úsudku ve vhodně formulovaných větách • Popsání situace (skutečné, podle obrázku) • Formulování otázky, odpovídání, slovně reagovat • Porozumění slyšenému (zachycení hlavní myšlenky, sledování děje a zopakování jej ve správných větách)	• Nácvik básní, písní, logopedických hříček • Procvičování mimiky obličeje • Komunikace se spolužáky, personálem MŠ • Vyprávění vlastních příhod • Vyprávění pohádky podle obrázků, otázek • Poslech pohádek • Návštěva divadelních představení • Artikulační, řečové, sluchové hry a rytmické hry
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	• Sledování a vyprávění příběhu, pohádky • Zvládnutí jednoduché dramatické úlohy apod.	• Dramatizace pohádek • Nácvik písní, tanců • Hra na jednoduché nástroje • Výtvarná činnost • Popis vlastních zážitků
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	• Domluvení se slovy i gesty • Schopnost improvizací	• Základy pantomimy – beze slov vyjádřit určitou situaci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	• Vedení rozhovoru (naslouchání druhým, vyčkat, až druhý skončí, sledovat řečníka, obsah, ptát se) • Komentování zážitků a aktivit • Vyřizování vzkazů a zpráv	• Komunikace s kamarády, dospělými • Zásady slušného chování • Učení se samostatnosti v jednání s ostatními • Samostatné plnění úkolů • Výlet, návštěva divadel, muzea
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	• Sledování očima zleva doprava	• Práce na PC

	• Poznávání některých písmen a číslic (slov) • Poznání napsaného vlastního jména • Sluchové rozlišování začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slově • Utvoření jednoduchého rýmu • Poznání a vymýšlení synonym, homonym a antonym • Rozlišování některých obrazových symbolů (dopravní značky) a porozumění jejich významu i komunikativní funkci	• Hry se slovy • Dopravní výchova, spolupráce s Policíí ČR • Návštěva Muzea Policie ČR
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	• Pojmenování většiny toho, čím je obklopeno • Učení se nových slov a jejich aktivní používání (ptát se na slova, kterým nerozumí)	• Samostatné souvislé vyprávění zážitků • Převyprávění pohádek, filmů atd.
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	• Vzbuzování zájmu o knížky, soustředěné poslouchání četby, hudby, sledování divadla, filmu, užívání telefonu.	• Poslech četby, prohlížení obrázkových knih • Návštěva divadla • Poslech a zpěv písní • Sledování pohádek
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku		• Kroužek angličtiny • Hra se spolužáky jiných zemí • Začlenění cizinců do kolektivu • Chápání mentality různých národů

Kompetence sociální a personální

	Výchovně-vzdělávací strategie a postupy	Realizační formy a metody
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	• Uvědomění si své samostatnosti, zaujímání vlastních názorů a postojů a vyjádření jich • Rozhodování o svých činnostech • Navazování kontaktů s dospělým, kterým je svěřené do péče, překonat stud , komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.	• Společenské hry • Soutěže • Skupinová práce
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	• Přijímání pozitivního ocenění svého případného neúspěchu a vyrovnat se s ním, učení se hodnotit své osobní pokroky • Odloučení se na určitou dobu od rodičů a svých blízkých, být aktivní, bez jejich opory.	• Nácvik spolupráce • Jednání v krizových situacích • Soutěže • Vedení k samostatnosti pomocí hry, soutěží
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	• Vnímání druhých – co si přejí či potřebují, vycházet jim vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout pomoc apod.)	• Soutěže • Prezentace vlastních názorů – rozumně, klidně, slušně
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	• Uvědomování si svých práv ve vztahu k druhému, přiznat stejná práva druhým a respektovat je. • Uvědomovat si své možnosti i limity (své slabé i silné stránky) • Zorganizovat hru • Projevovat dětským způsobem, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek apod.) • Řešit konflikt dohodou	• Prezentace vlastní práce • Soutěže • Improvizace ve hře • Tolerance ke spolužákům i okolí • Zásady správného chování
- napodobuje modely prosociálního chování a	• Posilování prosociálního chování ve vztahu	• Poslech pohádek s cit. obsahem

mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině) • Porozumění běžným projevům, vyjádření emocí a nálad • Komunikování přirozeně a bez zábran s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětské přátelství	• Sledování divadla • Příklady z knížek • Tolerance • Řešení modelových situací • Hra na téma rodina, přátelství
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim	• Respektování předem vyjasněných a pochopených pravidel, přijímání vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • Spolupracování s ostatními	• Osvojování návyků • Společná hra • Soutěže
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	• Vedení dětí k umění odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • Vedení dětí k vyjádření nesouhlasu, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnutí se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	• Bezpečnost při hře, různých činnostech • Vytváření a řešení modelových situací • Besedy s Policií, zdravotníky
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	• Uvědomování si, že všechny děti mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	• Rozhovory • Společné hry • Soutěže • Cvičení tolerance k druhým
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	• Vedení dětí k chování se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě) • Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování	• Diskuse • Poslech různých příběhů – skutečných, literárních • Sebeobrana • Společné řešení konfliktů v MŠ

Kompetence činnostní a občanské

	Výchovně-vzdělávací strategie a postupy	Realizační formy a metody
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	• Řešení problémů, úkolů a situací, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • Nalézání nových řešení nebo alternativní k běžným • Vyjadřování své představivosti a fantazie v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích i nim	• Používání vlastního rozumu • Výtvarná a motorická činnost
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	• Uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhé přijímá a uzavírá kompromisy • Prožívat radost ze zvládnutého a poznání • Ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování (zejména ve známých situacích a situacích, kterým rozumí)	• Společné hry a činnosti • Příprava školních besídek • Pohádky s etickým obsahem
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	• Osvojování elementárních poznatků o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a praxi • Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ a blízkém okolí) • Chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti • Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (umět se obrátit na vhodnou pomoc, vědět, jak se vyhnout nebezpečí)	• Samostatné rozhodování • Řešení modelových situací • Zvládnutí první pomoci • Besedy se zdravotníky, Policií • Rozhovory • Diskuse • Vyprávění o prevenci úrazů • Výlety do okolí • Pozorování blízkého prostředí
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně;	• Respektování dohodnutých pravidel a zásad při běžných činnostech, která jsou stanovena na začátku školního roku.	• Nácvik správného chování • Dodržování určitých pravidel

váží si práce i úsilí druhých		
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	• Zvládnutí běžných činností a požadavků na dítě kladené, jednoduché praktické situace, které se doma a ve třídě opakují	• Osvojování správných návyků při hře
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	• Seznamování dětí se světem lidí, občanským životem a prací (praktické ukázky z okolí dítěte, druhy zaměstnání, řemesle, povolání) • Praktické činnosti a manipulace s některými pomůckami a nástroji	• Povídání o rodině, různých zaměstnáních • Hra • Napodobování různých společenských rolí
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	• Uvědomění si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivita), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům	• Poučení z různých příběhů • Srovnávání pohádek s realitou
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	• Utváření základní představ o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim ve vývojově odpovídajících situacích a podle této představy se chovat (doma, ve škole, na veřejnosti)	• Poslech, sledování pohádek, příběhů – hodnocení, co je a není správné • Hodnocení chování svého a ostatních
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	• Tolerování různých názorů, národnostních menšin. • Tolerování jednotlivých zvláštností • Vzájemné respektování dětí a dospělých osob v objektu MŠ	• Společná hra • Společenské hry • Soutěže

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	• Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knížkami, penězi • Dodržování hygienických zásad • Zodpovědnost ke svému zdraví • Chápání ekologických souvislostí života a nutnosti ochrany životního prostředí • Vytváření kladného vztahu k přírodě	• Rozhovory – vážit si práce druhých, poznávat hodnotu věcí, peněz • Ukládání použitého papíru do zvláštních nádob v MŠ • Sběr papíru a plechovek od nápojů • Osvojování hygienických návyků • Školní výlet • Vycházky – pozorování přírody • Návštěva Národního muzea • Chování domácích zvířat – vyprávění • Ochrana životního prostředí
--	---	--

6.5. Kompetence vyjádřené v činnostech

Dítě a jeho tělo

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
T1	obratnost	je obratné a učenlivé při různých pohybových nebo rytmických hrách a na různých typech povrchů, orientuje se v prostoru: zvládá překážky, hází a chytá míč, užívá různé náčiní, sladí pohyb se zpěvem, zvládá pohyb v členitém terénu, v písku, na ledě apod., dokáže vědomě napodobit předvedený pohyb a podle pokynů jej přizpůsobit
T2	zručnost	je zručné, dobře zachází s drobnými předměty v souladu s jejich funkcí (s nůžkami, tužkou, modelovacími hmotami apod.
T3	smyslová citlivost	je smyslově citlivé: rozlišuje jemné rozdíly v barvách, tvarech, tónech, vůních, hmatových dojmech a chutích, poukazuje na podobnosti a souvislosti mezi nimi (toto je stejné, podobné /jiné/ jako /než/ tamto)
T4	dbalost	dbá o sebe a své prostředí, je pořádné, opatrné a ohleduplné, ví, co je nebezpečné nebo škodlivé a dokáže před tím chránit sebe i druhé
T5	znalosti o těle, pohybu a zdraví	pojmenuje důležité části těla, zná je jejich funkce, má povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika – Jazyk a řeč

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
J1	jazykové rozlišování a porozumění	sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky ve slovech, rozumí běžné řeči v souvislost s určitou situací, rozumí pohádkám a jiným textům přiměřeným jeho věku
J 2	jazyková paměť	reprodukuje z paměti krátké texty, básničky, písničky
J 3	jazyková učenlivost	ptá se na slova, kterým nerozumí, učí se je a po přiměřeném zácvičku je umí správně používat
J 4	jazykově výrazová obratnost a tvořivost	popíše a osobitě vyjádří zažitou situaci nebo vypráví smyšlený příběh (popíše situaci podle obrázku, volně vypráví pohádku), dovede vytvořit jednoduchý rým, zvládne jednoduchou dramatickou úlohu
J 5	citlivost pro jazykový výraz	chápe slovní vtip a humor, pochopí umělecký slovesný výraz přiměřený jeho věku (jazykové přirovnání, metaforu apod.), pozná a vymyslí jednoduchá synonyma (různá slova stejného významu), homonyma (stejná slova různého významu), antonyma (slova opačných významů)
J6	komunikační dovednost	umí vést rozhovor (sleduje řečníka i obsah promluvy, dokáže pozorně naslouchat a „neskákat do řeči“, věcně se ptá), domluví se slovy i gesty, správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči ve prospěch kvality rozhovoru
J7	porozumění znakům	sleduje očima text nebo znaky zleva doprava, rozlišuje některé značky nebo piktogramy, rozumí jejich významu a komunikativní funkci; rozlišuje a zná některá písmena a číslice, rozumí jejich významu a komunikativní funkci, pozná své napsané jméno
J8	čtenářský zájem	projevuje zájem o knížky, prohlíží si ilustrace a zajímá se o obsah textu

Dítě a jeho psychika – Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
P1	poznávací zaujetí	zajímá se o nové věci, zaujatě využívá zkušeností k učení
P2	pozornost a vnímavost	záměrně se soustředí a udrží pozornost při vnímání nebo tvorbě, vnímá zaujatě a všemi smysly v souladu s charakterem poznávací situace
P3	intelekt	zaměřuje se na to, co je s poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné rysy, rozpozná podobnost a rozdílnost, charakteristické rysy předmětů nebo jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi), přemýšlí a dokáže vyjádřit to, o čem přemýšlí, řeší poznávací (kognitivní, noetické) problémy, pojmenuje většinu z toho, čím je zpravidla obklopeno
P4	matematizace	chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívá (porovnává, řadí a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientuje se v elementárním počtu (cca 1-6), chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, stejně, méně, první, poslední apod.), chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod. v prostoru i v rovině), částečně se orientuje v čase
P5	tvořivost	myslí tvořivě (kreativně), vymýšlí „nápady“, vyjadřuje své představy a fantazie v tvořivě výrazových činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Dítě a jeho psychika – sebepojetí, city, vůle

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
C1	samostatnost	snáší odloučení, zaujímá a vyjadřuje vlastní mínění a postoje, dokáže samostatně rozhodovat o svých činnostech, vyjádří souhlas i nesouhlas, dokáže říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítá se podílet na nedovolených činnostech
C2	odpovědnost	ve známých opakujících se situacích i bez dozoru zvládá, co je potřeba, odpovídá za sebe i za své jednání, chápe svou odpovědnost, poslouchá a plní smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupuje na vysvětlená a pochopená pravidla
C3	sebehodnocení	odhaduje, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomuje své nedostatky, přiznává si chybu, přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky, prožívá radost ze zvládnutého a poznatého
C4	vůle	soustředí se na činnost a kontroluje ji, dokončí, co započalo, snaží se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
C5	zážitková a výrazová citlivost	je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaží se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.), zachytí a vyjádří své požitky, city a pocity (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
D1	sociální obratnost	navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překoná stud, komunikuje s dospělým vhodným způsobem, přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství, řeší konflikt dohodou, vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
D2	sociální ohleduplnost	uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhájí svůj názor, přijme jiný názor), přijímá a uzavírá kompromisy, oprostí se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělí o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si práci na úkolu s jiným dítětem apod., vnímá, co si druhý přeje, či potřebuje, vychází mu vstříc (chová se citlivě a ohleduplně k slabšímu, či postiženému dítěti, má ohled na druhého a soucítí s ním, nabídne mu pomoc)
D3	odvaha v mezilidských vztazích	brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod., odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, odmítá společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu)
D4	morální vědomí	uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je, chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), chápe, že osobní, resp. odlišnosti jsou přirozené, utvoří si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat)

Dítě a společnost

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
S1	morální návyky	uplatňuje základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.), ve vývojově odpovídajících situacích se chová podle představy, co je dobře a co špatně (doma, v MŠ i na veřejnosti), dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje „fěr“
S2	sociální přizpůsobivost	adapтуje se na prostředí školy i jeho běžné proměny (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřizuje se názoru skupiny, přizpůsobuje se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody
S3	kulturní vnímavost	vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí je (řekne, co se mu líbí či nelíbí, co je baví či nebaví a proč apod.)
S4	kulturní tvořivost	zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá barvy k malbě i pro vyplňování plochy (kolorování), modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.); vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
S5	kulturní znalosti	rozpozná nebo i dovede pojmenovat některé vlastnosti, předměty, osobnosti a poznávací souvislosti, které patří do okruhu všeobecných kulturních znalostí (dokáže na úrovni svého věku rozlišit různé umělecké projevy, pojmenuje některé rozdíly mezi nimi např. v barevnosti, rytmu, melodii nebo v dojmu, chápe, že různá umělecká díla jediného autora si bývají v něčem podobná, pojmenuje několik nejvýraznějších uměleckých děl, osobností nebo stylů s nimiž se často setkává apod.)

Dítě a svět

Okruh	Dispozice	Popis činnosti
M1	znalosti a orientace v prostředí	jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí apod.), tak i svět lidí (tělesné, zdravotní, rasové, etnické, jazykové, národnostní aj. rozdílnosti)
M2	ekologické vědomí	chápe, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí, rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, uvědomuje si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdravím ohrožujícími látkami, přírodní a povětrnostní jevy, technické objekty a jevy a další situace, s nimiž se může dítě setkat)
M3	ekologické svědomí	pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, neníčit okolí, neubližovat živým tvorům), odhadne některá nebezpečí a snaží se jim vyhnout

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

7.1. Třídní vzdělávací plán pro děti 3 - 4 leté

ROČNÍ OBDOBÍ

Cílem je vytvořit co nejpestřejší skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí – dispozic (učitelka z nich v každodenní činnosti sestavuje celek, v němž dílčí cíle i dosažené kompetence dítěte na sebe navazují a doplňují se).

Vzdělávací činnost:

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost
- probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale umožní jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Roční plán

1. téma	Podzim 1	Září	Moje školka Já jsem já, kdo jsi? Koťátka si hrají
---------	----------	------	---

		Říjen	(Komunitní kruh) Bum, bum na vrata Moje školka Malíř Podzimek
2. téma	Podzim 2	Říjen Listopad	Ovoce Zpíváme drakovi Počasí na draka Co děláme celý den? Zavolejte doktora
3. téma	Zima 1	Prosinec Leden	Mikuláš našel nás Komunitní kruh: zima, vánoce Alenka si spálila prstík Co se stalo v Betlémě? Jak jsem prožil vánoce? Zimní knížka pro Lucinku
4. téma	Zima 2	Leden Únor	Zimní hry na ledě Rukavička Masopust My jsme muzikanti Zima je tu, děti! Karneval Čím budu?
5. téma	Jaro 1	Březen Duben	Zpíváme si jako ptáče Z pohádky do pohádky Vstávej, semínko... Jaro ťuká ... Hody hody doprovody Přišlo jaro se sluníčkem
6. téma	Jaro 2	Duben Květen	Jak kvete jaro? Maminčin svátek Svět je barevný Motýlek Sluníčko, popojdi maličko ...
7. téma	Léto 1	Červen	Týden dětských radostí Pout' „U Mendíků“ Řeč zvířat

			Léto, léto ... Kamarád Večerníček
--	--	--	--------------------------------------

ZÁŘÍ

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Moje školka	Seznamujeme děti s prostředím MŠ Seznamujeme děti s okolím MŠ	Pojmenuje části MŠ, zná jejich účel Orientuje se v nejbližším okolí MŠ
Já jsem já, kdo jsi?	Seznamujeme děti se jménem, značkou v MŠ	Zná své jméno, ukládá věci na svou značku
Koťátka si hrají	Motivační lezení, běh, poskoky, chůze Seznamujeme se stavebnicemi, skládkami Seznamujeme s pravidly soužití	Napodobí pohyb, chodí ve dvojici Skládá stavebnice a puzzle podle instrukce Požádá o hračku uč., kamaráda
(Komunitní kruh)	Dodáváme dětem v MŠ pocit důvěry	Nebojí se mluvit, zbavuje se ostychu
Bum, bum na vrata	Seznamujeme děti s říkadly a písničkami Vedeme děti k výtvarnému projevu	Opakuje jednoduché verše, písničky Kreslí pastely podle vlastní volby

ŘÍJEN

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Moje školka	Opakujeme jména a věku dětí, značku Vedeme k reakci na změnu rytmu pohybem Vedeme ke správnému držení lžice, pastelů Rozvíjíme souvislé vyjadřování Motivujeme k napodobení pohybu	Zná své jméno, věk, značku Reaguje na změnu rytmu pohybem Uchopuje správně lžici, pastel Ptá se a odpovídá na otázky Vyjadřuje pohybem říkanky, písničky
Malíř Podzimek	Pozorujeme s dětmi barvy podzimní přírody Vedeme k překonávání přírodních nerovností Procvičujeme základní barvy Vedeme k malbě prstovými barvami Opakujeme snadné dětské písničky a říkadla	Vnímá a pojmenuje barvy v přírodě Překračuje překážky ležící na zemi Pozná základní barvy Maluje prstovými barvami „Šípek“ Interpretuje dětské písničky a říkadla
Ovoce	Vedeme k poslechu krátkého textu Učíme děti píseň s doprovodem klavíru Motivujeme děti k chůzi ve výponu Vedeme děti k hnětení a kroužení modelíny Pozorujeme ovocný strom s plody Vedeme k poznávání OZ, vitamíny pro zdraví* /Alenka stůně – nemyté ovoce/ Seznamujeme se způsobem uchovávání ovoce	Vyslechne krátký text Zaspívá píseň s podzimní tematikou Zvládá chůzi ve výponu „trháme jablíčka“ Vymodeluje „jablíčko“ Pojmenuje ovocný strom Pozná OZ podle tvaru, chuti, vůně... Zná způsoby uchování ovoce...

Zpíváme drakovi	Rozvíjíme jemnou motoriku Učíme jednoduchý uzel „dračí ocas“ Rozvíjíme fantazii při hře s přírodninami Vytvoření pravidel: „ZLATÁ PRAVIDLA“	Skládá a rozkládá celek z drobných tvarů Zvládne jednoduchý uzel Tvoří z přírodnin, určuje podobnost
-----------------	--	--

LISTOPAD

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Počasí na draka	Pozorujeme změny v přírodě, počasí, oblékání Vedeme ke skládání papíru podle návodu Tvoříme vlastní KALENDÁŘ POČASÍ Vedeme k určování polohy předmětů: nad, pod, nahoře, dole, mezi, uprostřed Seznamujeme s rytmickým nástrojem, způsobem hry	Pojmenuje změny v přírodě, počasí Skládá z papíru „Větrník“ Výtvarně zachytí počasí: déšť, slunečno... Určí polohu předmětů: nad, pod, nahoře, dole, mezi, uprostřed Ovládá hru na rytmické nástroje, rytmus
Co děláme celý den?	Seznamujeme s časovými pojmy v souvislosti s činnostmi: vstáváme, obědváme, večeříme... Procvičujeme potahování po lavičce Vedeme k hodnocení vlastního chování u dětí Zvyšujeme nároky na zpěv písní a přednes	Rozumí pojům: ráno, dopoledne., poledne, odpoledne, večer, den, noc. Ovládá bezpečné potahování po lavičce Hodnotí vlastní chyby, snaží se poučit Respektuje předehtu, mezihru, dohru
Zavolejte doktora	Seznámíme děti s kostrou, povoláním lékaře Procvičujeme chůzi po zvýšené rovině Tvoříme pravidla spol. soužití v MŠ Seznamujeme se smyslovými orgány Dbáme na hygienu a úpravu zevnějšku Rozvíjíme smyslové vnímání Rozvíjíme jemnou motoriku ruky Posilujeme obratnost při zvládání chůze po šikmé rovině Posilujeme rytmické cítění, hra s říkadly Vedeme k pojmenování významových souborů	Pojmenují části lid.těla (Školka plná..., str.67) Zvládá chůzi po zvýšené rovině Znají dohodnutá pravidla soužití v MŠ Ví, jaké máme smysly a jak je chránit Dbá na hygienu a úpravu zevnějšku Určí hmatem povrch, tvar i předmět Skládá z drobných tvarů celek, rozkládá Zvládá chůzi po zvýšené šikmé rovině Vyjadřuje správný rytmus Chápe a vyjádří názvy význam. souborů

PROSINEC

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Mikuláš našel nás	Rozvíjíme všechny smysly Pozorujeme změny v přírodě Provádíme pokusy: sníh x led Rozvíjíme fantazii při činnostech /ledové květy, malíř Mrazík.../ Posilujeme obratnost na sněhu Posilujeme zručnost při tvoření Procvičujeme pohyb v rytmu	Diferencuje zvuky a tóny Vnímá jevy a souvislosti v přírodě Zajímá se o jevy a souvislosti Hledá podobu ve vzniklém tvaru zapouštění barev do klovatiny Zvládá klouzání, lopatkování Správně drží nůžky, nalepuje Zvládá hudebně – pohybové hry
Komunitní kruh: zima, vánoce	Rozvíjíme souvislé vyjadřování Posilujeme správné dýchání zpěv/Tv Připravujeme slavnost v MŠ Vedeme k výtvar. vyjádření přání Vedeme k tvořivosti při modelování	Dokáže se souvisle vyjádřit popis obrázku Nadechuje se na začátku písňových frází Aktivně spolupracuje při výzdobě tř. Kreslí své tajné vánoční přání Vytváří originální výtvary
Alenka si spálila prstík	Vedeme k bezpečnému chování	Aktivně se chrání popálení
Co se stalo v Betlémě?	Vedeme ke vnímání atmosféry Posilujeme společenské návyky Vedeme ke správnému přístupu k předmětům Vedeme děti k sebehodnocení Seznamujeme s vánočními zvyky	Vnímá náladu literárního příběhu Správně se chová při kultur. akcích Správně zachází s hračkou, knihou Hodnotí chování své i kamaráda Pojmenuje vánoční změny v okolí

LEDEN

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Jak jsem prožil vánoce?	Rozvíjíme souvislé vyjadřování Rozvíjíme paměť a pozornost Vedeme k využití celé plochy papíru Vedeme k orientaci v prostoru Procvičujeme hod koulí na cíl	Vyjádří své zážitky a dojmy Vybaví si věci, jevy: co se změnilo? Využívá celou plochu výkresu Určí, co je dál, blíž, nahoře, dole Ovládá hod horním obloukem

Zimní knížka pro Lucinku	Vedeme k ochrannému vztahu k přírodě Vedeme k pozorování a vyjádření Vedeme ke skládání podle návodu Vedeme k radosti z pohybu Seznamujeme s novou HPH	Podílí se na péči o ptáčky v zimě Pozoruje přírodu, vyjádří změny Skládá z papíru podle návodu Je obratné při zimních radovánkách Vyjádří pěvecky i pohybem HPH
Zimní hry na ledě	Vedeme ke zvažování situace Zvykáme na četbu na pokračování	Zvažuje bezpečnost situace Vypráví předešlou část příběhu
Rukavička	Vedeme k dramatizaci pohádky Vedeme k dekorativnímu kreslení Procvičujeme střihání po čáře	Dramatizuje příběh o zvířátkách Dekoratивноně vyplní určenou plochu Zvládá střihání po čáře
Masopust	Seznamujeme s lidovými zvyky Posilujeme obratnost Učíme hře s pravidly	Aktivně se podílí na výzdobě MŠ Zvládá kotoul vpřed na žínence Dodržuje dohodnutá pravidla

ÚNOR

OBSAH	STRATEGIE	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
My jsme muzikanti	Vedeme ke skládání z papíru Seznamujeme s hudebními nástroji, způsobem hry Vedeme k poznávání tvarů předmětů Vedeme ke správnému provádění ZC Vedeme ke správné výslovnosti	Skládá papír podle instrukcí, vzoru Poznává hudební nástroj vizuálně, způsob hry Rozlišuje tvary: kulatý, hranatý, špičatý Cvičí podle instrukcí, vzoru učitelky Snaží se o správnou výslovnost
Zima je tu, děti!	Seznamujeme s bezpečnostními riziky Vedeme k radosti ze společného díla Procvičujeme správné vytrhávání papíru Dbáme na dodržování pravidel Při cvičení poskytujeme relaxaci	Má povědomost o nebezpečích v přírodě Projevuje chuť spolupracovat Je obratné při manipulaci s papírem Hraje hry s pravidly Ovládá relaxační cviky, dýchání
Karneval	Rozvíjíme námětové hry Rozvíjíme fantazii při výtvar. činnostech Vedeme k vyjádření nálady písničky Procvičujeme koordinaci při cvičení Posilujeme paměťové schopnosti	Využívá svých poznatků při hrách Nebojí se experimentovat (maska) Vyjádří náladu písničky pohybem Koordinovaně vylézá a slézá žebřiny Pamatuje si veršované texty, reprodukuje

Čím budu?	Seznamujeme s profesemi lidí Vedeme k soustředění ke zvolené činnosti Posilujeme obratnost při cvičení na žíněnce Vedeme k výtvar. vyjádření postavy Vedeme k reprodukci vyslechnutého textu	Má povědomí o různých profesích Soustředí se na jednoduchou činnost Zvládne kotoul vpřed Nakreslí jednoduchou postavu Reprodukuje krátký příběh
-----------	--	---

BŘEZEN

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Zpíváme si jako ptáče	Seznamujeme s hudeb. nástrojem - zvuk Vedeme k práci s barvami, míchání Seznamujeme s Vedeme k lásce ke knize Vedeme ke cvičení na náradí - proudem	Pozná hudební nástroj sluchem Pozná základní a doplňkové barvy Šetrně zachází s knihou, je zvědavý Je obratný při cvičení na náradí
Z pohádky do pohádky	Seznamujeme s vlastnostmi pohádkových. hrdinů Vedeme ke srovnání hudby různ. charakt. Procvičujeme koulení míče daným směrem Vedeme k orientaci a vnímání barev /pan Čáp.../ Procvičíme správné vykreslování	Slovně vyjádří vlastnosti pohádkových hrdinů Vyjádří pohybem: pochod, taneček, běh Zvládá koulení míčem daným směrem Orientuje se při hře na poznávání barev Vymalovává jen ohraničené plochy
Vstávej, semínko...	Seznamujeme se živou a neživou přírodou Vedeme k určení původu zvuku Vedeme k orientaci ve dnech v týdnu Procvičujeme modelování z jednoho kusu Zařadíme HPH s pravidly	Ovládá elementární pěstební dovednosti Slovně označí původ zvuku Reprodukuje báseň /Týden malých zahradníků/ Zvládá hnětení a vytahování z modelíny Dodržuje pravidla HPH /Polštářková/
Jaro ťuká ...	Seznamujeme s domácími zvířaty Procvičujeme správné stříhání urč. tvaru Dramatizujeme pohádku o domácích zvířátkách Procvičíme motivované pohyby - zvířátka Vedeme k vystižení zvířátek – Řeč zvířat	Určí domácí zvíře podle obrázku, popisu Stříhá po rovné i zahnuté čáře Aktivně se podílí na dramatik. pohádky Napodobuje pohyb a zvuky zvířat Vyjádří písní „Řeč zvířat“, též mimikou

DUBEN

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Hody hody doprovody	Seznámit s tradicí a zvyky velikonoce Vedeme k vybarvení vymezené plochy Procvičujeme správnou výslovnost Procvičíme běh určeným směrem Vedeme k pohyb. vyjádř. a zpěvu při HPH Vedeme ke společenskému chování a vystupování	Vyjádří své velikonoční zkušenosti Vymaluje velikonoční kraslici Reprodukuje velikonoční říkanky Zvládá lehký běh Napodobuje pohyb v rytmu, zpívá HPH Prožívá návštěvu ZŠ (velik. Koleda)
Přišlo jaro se sluníčkem	Procvičujeme vytrhávání a nalepování Procvičíme správné dýchání při zpěvu Opakujeme pravidla soužití, situace, hry Rozvíjíme souvislé vyjadřování Procvičíme nový taneční prvek, mazurku	Kolektivně tvoří na velké ploše Naučí se píseň Ztratil kos píšťalku Zvládá funkci „hospodáře“ Vyjádří samostatně svůj postřeh Vyjádří rytmus tanečním pohybem
Jak kvete jaro?	Seznamujeme s jarními květinami Seznamujeme s HPH: „Uvíváme věneček“ Posilujeme zdravou soutěživost - družstva Procvičujeme rytmizaci slov a spojení Procvičíme výtvarné vyjádření skutečnosti Procvičíme poskoky při hře „Panák...“	Pozná jarní květiny v přírodě i na obr. Zvládá chůzi v rytmu v řízené řadě Je obratné při soutěživé hře s míčem Tvořivě rytmizuje říkadlo, rozpočítadlo Vyjádří se kresbou s malbou pozadí Projevuje radost z pohybu
Hrálo si koťátko...	Zařadíme grafické uvolňovací cviky Vedeme ke správnému skládání obrázků Opakujeme HPH v kruhovém provozu Vedeme k pochopení veršovaného příběhu	Procvičí kroužení klubiček Skládá obrázky podle vzoru Napodobuje pohyb v rytmu HPH Vyjádří smysl básně /Pyšný macek/
Jede auto z kopečka ...	Seznamujeme s riziky a chováním BESIP	Má zákl. povědomost o bezp.chování

KVĚTEN

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Maminčin svátek	Posilujeme cit. vazbu k rodině, mamince Vedeme ke skládání z barevného papíru Posilujeme volní vlastnosti Vedeme k prožití příběhu s dětským hrdinou Seznamujeme s ozvěnovou písní Připravujeme oslavu svátku maminek v MŠ	Projevuje lásku k mamince /Kdy je maminka nejkrásnější?- literární text/ Skládá z papíru, připravuje „překvapení“ Pokusí se udržet tajemství Hledá podobnost s vlastními zážitky Mart. Rozliší melodii a její ozvěnu v písni Aktivně se podílí na přípravě oslavy
Svět je barevný	Seznámíme s další možností akvarel Vedeme k dolepování detailů k celku Vedeme k poznávání písní podle melodie	Zapouští barvy do vlhkého podkladu Dolepuje detaily na správná místa Zapojuje sluch při hře „na písničky“
Motýlek	Vedeme k pohybovému vyjádření písně Vedeme ke správnému provádění ZC Vedeme k přiřaz. předmětů podle barev	Napodobuje pohybem let motýlka Napodobuje provedené cviky Přiřazuje předměty podle barev
Sluníčko, popojdi maličko ...	Seznam. s říší hmyzu: berušky, včely, broučci Vedeme k překonávání terénních nerovností Podporujeme tvořivost a představivost Posilujeme zručnost při stříhání kruhu Rozvíjíme početní představy 1 - 4 Posilujeme zručnost při proplétání Vedeme k intonačnímu zvládnutí kvinty Vedeme k vyjádření změn v jarní přírodě Zavádíme poslech příběhů na pokračování	Je zvědavé při práci s encyklopediemi Zdolává přírodní terén v okolí MŠ Je tvořivé při hře s modelínou, pískem ... Snaží se o vystřížení kruhu - berušky Pokouší se o přiřazování: domino beruš. Splétá perforované tvary: lístek – beruš. Zpívá s oporou o hlas uč., hud. nástroje Jednoduše vyjádří pozorované změny Vyjádří, o čem slyšel minule

ČERVEN

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Týden dětských radostí	Hravou formou podporujeme soutěžení dětí	Účastní se dětského sport. zápolení
Pout' „U Mendíků“	Tříbíme hudební paměť – opak. písní Rozvíjíme paměť a představivost Opakujeme základy stříhání a lepení Zdokonalujeme cvičení s náčiním	Opakuje oblíbené písně Zvládá jednoduché pexeso,/ hru: co se změnilo?/ Vystříhne a nalepí střed Kopretině Cvičí s náčiním podle slov. instrukce

Řeč zvířat	Vedeme k pojmenování zvířat /+ mláďat/ Rozvíjíme dět. poznání – exkurze /sklárna../ Vedeme ke čtení z obrázků /O koťátku, .../ Seznamujeme se zvířaty v jejich prostředí Vedeme k výtvarn. vyjádření zvířecí figury Opakujeme zvuky zvířat – píseň „Řeč zvířat“ Seznamujeme se zákl. významovými soubory	Pozná některá zvířata /mláďě/ Zajímá se o materiál, výrobu, vlastnosti Uspořádá obr. z pohádky – postup děje Pozoruje zvíře v přírodě Vystihne zákl. prvky zvířátek výtvarně Vyjádří verbálně zvuky zvířat Třídí do zákl. význam. souborů s ved. uč.
Léto, léto ...	Opakujeme dny v týdnu Vyhledáváme znaky letního období Vedeme ke správnému zacházení s pískem Upozorňujeme na nebezpečí v letním období Procvičujeme třídění tvarů dle tvaru, barvy Opakujeme pohyby v souladu s rytmem	Orientuje se v jednod. čas. pojmech Pojmenuje znaky léta: obr., příroda Tvoří s tvořítky v pískovišti Má povědomost o nebezpečích v létě Třídí a správně zařazuje jednod. tvary Zvládá změny pohybu dle hudby, rytmu
Kamarád Večerníček	Opakujeme známé pohádky - ilustrace Vedeme k vyjádření písně pohybem	Pozná pohádky podle obrázků Vystihne pohybem píseň: „Večerníček“

7.2. Třídní vzdělávací plán pro děti 4 - 5 leté

ROČNÍ OBDOBÍ

Cílem je vytvořit co nejpestřejší skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí – dispozic (učitelka z nich v každodenní činnosti sestavuje celek, v němž dílčí cíle i dosažené kompetence dítěte na sebe navazují a doplňují se).

Vzdělávací činnost:

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost
- probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale umožní jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Roční plán

1. téma	PODZIM 1	Září	podtémata - Moje školka - Moji kamarádi - Moje rodina - Místo, kde žiji
2. téma	PODZIM 2	Říjen Listopad	podtémata - Příroda se mění - Podzimní plody - Ovocné stromy - Zelenina - Oblékání na podzim - Vše o dopravě - Předvánoční čas
3. téma	ZIMA 1	Prosinec	podtémata - Svátek sv. Mikuláše - Vánoční besídka - Vánoční zvyky a tradice
4. téma	ZIMA 2	Leden Únor	podtémata - Zimní počasí - Z pohádky do pohádky - Oblékání v zimě - Sport a pohyb v zimě

			- Poznávání lidského těla - Masopustní zvyky
5. téma	<i>JARO 1</i>	Březen Duben	podtémata - Březen – měsíc knihy - Kultura – divadlo - Jaro ťuká na dveře - Jarní činnosti - Na statku - V lese
6. téma	<i>JARO 2</i>	Duben Květen	podtémata - Velikonoce – svátky jara - Ptáčci se vracejí - Hmyz - Čarodějnický týden - Den matek - Praha – místo kde žiji - Den dětí
7. téma	<i>LÉTO</i>	Červen	podtémata - Povolání - Časové pojmy - Co děláme ve volném čase - Cestování

PODZIM 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>MOJE ŠKOLKA</u>	- opakujeme názvy místností v MŠ, - seznamujeme se značkou, upevňujeme znalost jména a příjmení učitelek - opakujeme říkanky z loňského šk. roku - opakujeme podzimní říkanky a písně - TV – chodíme a běháme za doprovodu rytmických nástrojů (v kruhu) - VV – malujeme křídou na chodník	- adaptuje se na MŠ a její proměny (S2) - orientuje se v prostředí MŠ (M1) - zajímá se o nové věci (P1) - navazuje kontakty s dospělými v MŠ (D1) - poznává základní společenské návyky (S1) - zachycuje skutečnost (S4)
<u>MOJI KAMARÁDI</u>	- seznamujeme s novými dětmi - TV – poznáváme různé druhy chůze (dlouhý krok, výpon apod.) - VV – malujeme po celé ploše, odvádíme od soustředování kresby u spodního okraje	- přirozeně komunikuje, překonává stud; navazuje kontakt s druhým kamarádem (D1) - poznává pravidla dialogu, neskáče do řeči, naslouchá (J6) - učenlivě a obratně opakuje předváděné prvky (T1) - hodnotí výsledky své práce (C3) - zazpívá píseň s jednoduchými vokály (S4)
<u>MOJE RODINA</u>	- poznáváme význam rodiny, jak chráníme domov, soustředujeme pozornost na řeč a vyjadřování - VV – pracujeme s nůžkami, dbáme o bezpečnost při práci - TV – vědomě uvolňujeme celé tělo, relaxujeme	- soustředí se a udrží pozornost (P2) - citlivé ve vztahu k rodině (C5) - zvládá základní hudební dovednosti (S4) - vypráví a popíše skutečnost (J4) - vytváří si vztah ke svým věcem a k prostředí ve kterém žije (M1) - snaží se vědomě napodobit pohyb, orientuje se v prostoru (T1) - zachází s drobnými předměty (T2) - rozliší, co je z poznávacího hlediska důležité (P3)
<u>MÍSTO, KDE ŽIJÍ</u>	- poznáváme svůj domov, cestu do školky - prohlubujeme znalosti o signalizaci na semaforu - TV – procvičujeme pohyblivost páteře, protahování zádočných svalů - VV – učíme se základní barvy	- citlivé ve vztahu ke svým věcem, k domovu (C5) - orientuje se v okolním prostředí (M1) - zachytí skutečnost výtvarně (S4) - rozlišuje základní barvách (T3) - zvládá hudební improvizaci (C5) - vědomě napodobuje předváděný pohyb (T1)

PODZIM 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>PŘÍRODA SE MĚNÍ</u>	- rozšiřujeme poznatky o podzimním počasí (padá listí, prší, fouká vítr) - určujeme hlavní znaky podzimu - zprostředkováváme konkrétní zkušenosti související se změnami v přírodě (padá listí, listnaté x jehličnaté stromy) - TV – motivujeme cvičení přírodou a počasím, podporujeme přímé držení těla, procvičujeme běh s vyhýbáním - VV – kombinujeme materiály (textil, papír, dřevo)	- chápe, že vše kolem nás se mění, vyvíjí (M2) - osvojuje si poznatky o přírodě (M1) - seznamuje se s novými výtvarnými technikami (S4) - zachází s drobnými předměty (T2) - dbá o sebe, je opatrné a ohleduplné (T4) - vnímá zaujatě a záměrně se soustředí (P2) - dokončí, co započne (C4)
<u>PODZIMNÍ PLODY</u>	- sbíráme podzimní plody, pojmenováváme (kaštiny, žaludy, šípky, jeřabiny ...) - třídíme podle druhů, tvoříme skupiny s přírodninami - učíme se pojmy více x méně - vytleskáváme jednotlivá slova - TV – protahujeme jednotlivé části těla, procvičujeme koordinaci pohybu - VV – pracujeme s přírodninami	- reprodukuje z paměti krátké texty (J3) - chápe elementární matematické souvislosti a podle potřeby je používá – porovnává (P4) - soustředí se při tvorbě (P2) - uvědomuje si sama sebe ve vztahu k druhému (D4) - uplatňuje základní společenské návyky ve styku s dospělými (S1) - tvořivě myslí – uplatňuje nápady, představy (P5) - má povědomí o významu životního prostředí (M2) - hodnotí výsledky své práce (C3)
<u>OVOCNÉ STROMY - OVOCE</u>	- poznáváme význam ovoce pro zdraví člověka, sklizeň, sad, úpravy ovoce v kuchyni - ochutnáváme ovoce (jablko, hruška, banán) - určujeme ovoce podle chuti, čichu, hmatu - pracujeme s modelínou - TV – procvičujeme poskoky a skoky mezi překážkami, postřeh, pohotovost, cvičíme s malým míčkem v dlani (jablíčko)	- používá smysly – vůně, chuť, hmat k určování druhů ovoce (T3) - tvořivě myslí, samostatně se rozhoduje (C1) - umí vycházet vstříc – pomoc (D2) - obratně a učenlivě cvičí s míči (T1) - zvládá hudební improvizaci (C5) - soustředí se – dokončí započaté (C4) - třídí soubory předmětů dle pravidla (P4) - sladí pohyb se zpěvem (T1) - zachytí skutečnost (S4)

<u><i>ZELENINA - SKLIZEŇ</i></u>	- přibližujeme práci na poli – zemědělská práce (brambory, řepa) - přibližujeme práci na zahradě – sklizeň zeleniny, úpravy, využití, význam pro člověka - třídíme, rozdělujeme a pojmenováváme zeleninu - rozlišujeme ovoce od zeleniny - vedeme děti k tomu, aby si vážily práce druhého – pomáháme si, mamince atd. - VV – modelujeme zeleninu - TV – cvičení motivujeme práci na zahradě, na poli, růstem rostlin – přímé držení těla, uvolnění, předklony, úklony, relaxační cvičení	- rozlišuje rozdíly v barvách, tvarech, vůních, chutích, hmatových dojmech (T3) - sleduje řečníka i obsah mluvy (J6) - zachytí skutečnost ze svého okolí (S4) – modelování - obratně překonává překážky a orientuje se v prostoru (T1) - soustředí se na činnost, kontroluje a dokončí, co započne (C4) - chápe prostorové pojmy (pod x nad) (P4) - pomůže kamarádovi i dospělému, chová se ohleduplně (D2)
<u><i>OBLÉKÁNÍ NA PODZIM</i></u>	- rozpoznáváme druhy oblečení - pojmenováváme části oděvů a určujeme, na kterou část těla je oblékáme, pomáháme kamarádovi - poznáváme podzemní hry (opékání, pouštění draka) - VV – vyrábíme draky z papíru - TV – vedeme děti k ladnosti pohybu, přímému držení těla (napodobování počasí)	- zvládne zazpívat píseň (S4) - spolupracuje ve skupině, rozdělí si práci na části (D2) - zachycuje skutečnost výtvarně – malování (S4) - zručně zachází s drobnými předměty – lepidlo (T2) - třídí soubory podle pravidel (P4) - je zručný při oblékání (T2) - umí pojmenovat části lidského těla (T5) - slovně popisuje své zážitky, dojmy, pocity (J4) - vyjadřuje své pocity a fantazie (P5)
<u><i>VŠE O DOPRAVĚ</i></u>	- rozvíjíme vyjadřování (čím cestujeme, doprava ve městě, ruch na letišti) - upevňujeme názvy dopravních prostředků - procvičujeme řadové číslovky - beseda s policistou v MŠ - TV – procvičujeme běh k určenému cíli na signál - VV – vystřihujeme z papíru, malujeme po celé ploše	- vytváří si povědomí o sounáležitosti s okolním světem (M3) - upevňuje si výslovnost a vyjadřovací schopnosti (J6) - vytváří si základ pro práci s informacemi (P3) - dokáže napodobit předvedený pohyb (T1) - upevňuje poznatky o elementárních matematických souvislostech a dle potřeby je prakticky využívá (řadí) (P4) - rozvíjí interaktivní a komunikativní dovednosti (D1)
<u><i>PŘEDVÁNOČNÍ ČAS</i></u>	- vysvětlujeme základní pojmy (advent, tradice „čerta a Mikuláše“, trhání „Barborek“) - zpíváme koledy - TV – protahujeme jednotlivé svalové oblasti, napodobujeme předvedený cvik - VV – pracujeme s papírem a lepidlem	- rozumí čtenému textu (J1) - ptá se bez ostychu na slova, kterým nerozumí (J3) - má zájem o nové informace (P1) - umí popsat prožitou situaci, postavu (J4) - soustředí se na činnost, dokončí započaté (C4) - myslí a tvořivě uplatňuje fantazii (P5)

ZIMA 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>SVÁTEK SV. MIKULÁŠE</u>	- vedeme děti k samostatnému vyjadřování - řadíme a třídíme předměty podle pravidla - TV – protahujeme jednotlivé svalové oblasti, napodobujeme předvedené cviky, cvičíme celkovou obratnost (plazení), sladíme pohyb se slovy - VV – pracujeme s nůžkami a lepidlem, různým materiálem	- chápe elementární matematické i a dle potřeby je prakticky využívá (řadí) (P4) - soustředí se na činnost a kontroluje ji (C4) - porozumí textu (J1) - myslí, tvořivě vymýšlí, nápady, uplatňuje fantazii (P5) - zručný při zacházení s nůžkami a při skládání papíru (T2)
<u>VÁNOČNÍ BESÍDKA</u>	- vedeme rozhovory (význam dárků) - nacvičujeme pásmo koled, básní, tanečků na besídku - vyrábíme vánoční dárky (zamýšlíme se nad funkcemi dárků) - zdobíme třídy, šatny, vstupní místnosti do MŠ - VV – provádíme dekorativní výzdobu; seznamujeme se s novými výtvarnými technikami	- sladí pohyb se zpěvem s rytmiizací (T1) - sleduje se zájmem představení a hodnotí ho (S4) - reprodukuje básně s danou tematikou (J2) - odpovídá za sebe i své jednání (C2) - zpívá, hraje na nástroj (S4) - zručný při práci s materiály (lepidlo, papír, přírodniny) (T2) - překonává stud – komunikuje (D1) - dokončí, co započal (C4)
<u>VÁNOČNÍ ZVYKY A TRADICE</u>	- seznamujeme se s tradicí vánočních svátků a vánočními zvyky - klademe důraz na sváteční atmosféru - myslíme na lesní zvířátka o vánocích (krmení) - VV – malujeme vánoční dárky, vánoční motivy - TV – citlivě vnímáme celé tělo, ovládáme horní a dolní končetiny, běháme na signál, nacvičujeme tanečky	- vnímá umělecké a kulturní podněty (S3) - sleduje a se zájmem hodnotí a zachytí své pocity slovně (C5) - soustředí se, udrží pozornost, vnímá (P2)

ZIMA 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>ZIMNÍ POČASÍ</u>	- poznáváme hlavní znaky zimy - rozlišujeme pojmy voda – sníh – led (lavina, sněhová vánice ...) - pomáháme zvířátkům v zimě - nacvičujeme básničky a písničky se zimní tematikou - VV – malujeme a vyrábíme sněhuláky z různých materiálů, objevujeme nové techniky (zmizík, inkoust) - TV – věnujeme se zimním sportům (bobování, koulování)	- chápe, že všechno okolo nás se mění a vyvíjí (M2) - dbá o sebe, ví, co je nebezpečné (T4) - chápe, jak chránit zvířata – pomáhat – sounáležitost (M3)
<u>Z POHÁDKY DO POHÁDKY</u>	- vytleskáváme pohádkové postavy - vedeme k samostatnému vyjadřování - skládáme rýmy - procvičujeme reprodukci pohádky - určujeme množství – více x méně - motivujeme k práci s knihou - TV – zdokonalujeme stabilitu a rovnováhu - VV – experimentujeme s barvami, modelujeme pohádkové postavy	- je obratné, zdokonaluje stabilitu, rovnováhu (T1) - projevuje zájem o knížky (J8) - rozumí pohádkám a jiným textům (J1) - reprodukuje krátké texty (J2) - snaží se o vyprávění pohádky (J4)
<u>OBLÉKÁNÍ V ZIMĚ</u>	- vedeme ke správnému oblékání v souvislosti s počasím, proč se teple oblékáme – co hrozí – návštěva u lékaře - pojmenováváme části oděvů - procvičujeme základní barvy - VV – pracujeme s nůžkami, malujeme vodovými barvami - TV – posilujeme plosku nohy	- učí se samostatně oblékat (T4) - procvičuje jemnou motoriku (T2) - snaží se správně vyslovovat, ovládat tempo řeči, mluvit ve větách, vede rozhovor (J6) - umí pojmenovat věci, kterými je obklopen (P3) - rozlišuje rozdíly v základních barvách (T3) - zdokonaluje se v prostorových pojmech (P4) - logicky přemýšlí a řeší (P4)

<u>SPORT A POHYB</u> <u>V ZIMĚ</u>	- procvičujeme správnou výslovnost a vyjadřování - orientujeme se v prostoru - vysvětlujeme, jak přispívá ke zdraví (odolnost, otužování) - seznamujeme se s druhy sportů - snažíme se o překonávání překážek ve sportu - dbáme na bezpečnost při sportu - TV – procvičujeme odvahu, obratnost, trpělivost, vytrvalost; upevňujeme pohybové dovednosti na sněhu, na ledu; procvičujeme hod na cíl - VV – skládáme obrázky se zimní tematikou, malujeme zimní motivy	- umí popsat obrázek (J4) - ptá se na slova, kterým nerozumí (J3) - umí napodobit předváděný pohyb (T1) - obratný při zvládání překážek (T1) - zajímá se o nové věci (P1) - myslí tvořivě, vymýšlí nápady (P5) - odhaduje na co stačí a co zvládne (C3) - zachycuje skutečnosti ze svého okolí (S4)
<u>POZNÁVÁNÍ</u> <u>LIDSKÉHO TĚLA</u>	- pojmenováváme jednotlivé části těla - učíme se názvy prstů - seznamujeme se s číselnou řadou 1-5 - nacvičujeme dětské jazykolamy, breptadla - VV – obkresluje a obtiskujeme ruku - TV – procvičujeme akrobatické cviky, nacvičujeme ohnutí v pohybu	- pojmenovává části lidského těla (T5) - zajímá se o nové věci (P1) - soustředí se a udrží pozornost (P2) - prohlubuje obratnost při PH (T1) - zachytí skutečnost různými výtvarnými technikami (S4) - osvojuje si poznatky o těle a zdraví (T5)
<u>MASOPUSTNÍ</u> <u>ZVYKY</u>	- seznamujeme s tradicí, pranostikami, říkadly, příslovími - pořádáme masopustní karneval - zdobíme třídu na masopust - TV – upevňujeme chůzi podle hudby, pochodujeme ve dvojici, prohlubujeme improvizovaný pohyb na hudbu, cvičíme taneční krok - VV – vyrábíme předměty z papíru – procvičujeme drobné prstové svaly, pracujeme s modelínou	- ptá se na slova, kterým nerozumí (J3) - zajímá se o nové informace (P1) - udrží pozornost při tvorbě (P2) - zručný při vystřihování a nalepování (výroba masek, výzdoba při karnevalu) (T2) - reprodukuje básně a písně (J2) - sladí pohyb se zpěvem a rytmiizací (T1) - dbá o sebe, je opatrné, ví, co je nebezpečné (T4) - chápe slovní vtip a humor (J5) - prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (C5)

JARO 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY</u>	- prohlubujeme zájem o knihy (pohádky, básně, časopisy) - vedeme k rozlišení pravé a levé ruky - vystřihujeme, lepíme - procvičujeme pojmy velký, malý, silný, tenký (třídíme knihy) - snažíme se rozpoznat ilustrace některých malířů	- chápe slovní umělecký slovesný výraz přiměřený věku (přirovnání – metafora) (J5) - samostatně reprodukuje krátké texty – básně (J2) - snaží se výtvarně zachytit podoby některých písmen (S4) - chápe čtený text (S3) - projevuje zájem o knížky, prohlíží si ilustrace a zajímá se o obsah textu (J8)
<u>KULTURA - DIVADLO</u>	- zajímáme se o hudbu, divadelní představení - vysvětlujeme si, jak se oblékat - vytváříme kulturní a společenské postoje dětí – příprava na Den matek - zpíváme za doprovodu hudebních nástrojů - návštěva divadla v MŠ	- překonává stud, přirozeně komunikuje (D1) - snaží se přizpůsobit společnému programu, spolupracuje (S2) - myslí tvořivě a vyjadřuje své představy (P5) - vnímá umělecké podměty – pozorně poslouchá (S3) - pokouší se zachytit skutečnost výtvarně (S4) - rozlišuje sluchem rozdíly mezi některými nástroji (S5) - dokáže sladit pohyb se zpěvem (T1)
<u>JARO ŤUKÁ NA DVEŘE</u>	- první jarní den – vynášení „Morany“ - pozorujeme změny v přírodě, v počasí, rozlišujeme hlavní znaky jarního období (stromy, rostliny, zvířata) - chráníme přírodu - oblékáme se ve vztahu k počasí - určujeme počet 1-5 - TV – upevňujeme chůzi s překračováním, běh se změnami směru, zastavení na signál - VV + PV – pracujeme s modelínou	- pokouší se odhadnout podstatné znaky, charakteristické rysy, souvislosti (P3) - vede rozhovor, snaží se správně vyslovovat (J6) - reprodukuje jarní básně a písně (J2) - zvládá základní hudební dovednost, melodizace – rytimizace (S4) - obratný a učenlivý při PH přiměřených věku (T1) - cvičí se v zacházení s drobnými předměty, nástroji (T2) - zajímá se o nové věci (P1) - chápe, že vše okolo se mění – vyvíjí (M2)

<u>JARNÍ ČINNOSTI</u>	- bavíme se, sportujeme - seznamujeme se s jarními pracemi na zahradě - vyprávíme si o jarních hrách dříve a dnes (sportovní náčiní) - poznáváme rostliny – části rostlin – kořen, stonek, list - pozorujeme a malujeme rozkvetlé ovocné stromy – sad - sledujeme probouzející se jarní přírodu - TV – běháme s vyhýbáním, předáváme si náčiní	- umí popsat situaci na obrázku (J4) - vede rozhovor (J6) - pečuje o rostliny od zasazení po vyklíčení – přesazení (M3) - umí rozlišovat pomocí smyslů – barvy, vůně (T3) - zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (P3) - zručně postupuje při manipulaci s drobnými předměty (T2)
<u>NA STATKU</u>	- poznáváme hospodářská zvířata a jejich mláďata, jak o ně pečujeme – „kde žijí“, „kdo se o ně stará“, „jak mluví“ - nacvičujeme básně a písničky o zvířatech - TV – procvičujeme všechny svalové skupiny, cvičíme s kuželkou, zdokonalujeme postřeh a obratnost - VV + PČ – pracujeme s modelínou, malujeme s využitím fantazie	- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (P3) - umí vést rozhovor, soustředit se, udržet pozornost (P2) - rozlišuje hlasy – zvířat, kamarádů, dospělých (T3) - reprodukuje písničky (J2) - je citlivý ve vztahu k živým tvorům (C2) - orientuje se v prostoru, zvládá základní hudební dovednosti (S4)
<u>V LESE</u>	- zjišťujeme, koho můžeme vidět v lese – druhy zvířat, ptáků - rozpoznáváme, co v lese roste – rostliny, houby, keře, stromy - vedeme k slušnému chování v lese – Krčský les - pokoušíme se rozpoznat stromy – jehličnaté x listnaté	- zajímá se o nové věci (P1) - zvládá pohyb v členitém terénu (T1) - pokouší se zachytit skutečnost výtvarně (S4) - snaží se pečovat o okolní životní prostředí (M3) - učí se rozlišovat zvuky v přírodě (T3)

JARO 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>VELIKONOCE – SVÁTKY JARA</u>	- poznáváme zvyky a tradice – pletení pomlázek, barvení vajíček, sázení osení, řehtačky, polévání vodou, koleda – koledníci - zdobíme MŠ, vyrábíme velikonoční přáníčka a kraslice - nacvičujeme velikonoční písňe, říkadla, básně, příběhy - určujeme počet 1-5 - VV – tvoříme z přírodnin, vytváříme mozaiky z kousků barevných papírů, pracujeme s netradičním materiálem	- soustředí se na činnost, dokoná ji (C4) - zajímá se o nové věci (P1) - zručnost při výrobě dekorací, velikonočních přání a kraslic (T2) - pozorně naslouchá čtení texty (J6) - zajímá se o obsah textu (J8) - reprodukuje krátké básně a říkadla (J2) - vnímá zaujatě všemi smysly (P2) - myslí tvořivě, vymýšlí nové nápady (P5) - vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (S4)
<u>PTÁČCI SE VRACEJÍ</u>	- seznamujeme se s druhy ptáků – co o nich víme, kde „bydlí“, rozlišujeme stálé x stěhovavé - TV – motivujeme se „ptačím cvičením“ – vrabci, vlaštovky, čápi	- zajímá se o nové věci (P1) - soustředí se, udrží pozornost při vnímání (P2) - ví, jak pečujeme o živé tvory (M3) - odhaluje podstatné znaky (P3) - napodobí pohyb některých ptáků (skok, let – křídla) (T1) - je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě (C5)
<u>HMYZ</u>	- poznáváme některé druhy hmyzu, kde žije (housenka, motýl, motýl, včela) - zdůrazňujeme možná nebezpečí pro člověka (klíště, vosa, sršeň) - vyhledáváme hmyz v pohádkách, příbězích, básních - TV – upevňujeme chůzi a běh s překračováním překážek plynule za sebou, procvičujeme jógové prvky k protažení těla - VV - pracujeme s modelínou	- zkouší nové výtvarné techniky (S4) - pracuje s přírodním materiálem (T2) - odhaduje podstatné znaky, vlastnosti, podobnost, rozdíly, charakteristické rysy (P3) - zajímá se o nové věci (P1) - pozorně naslouchá čtenému textu (J6) - snaží se převyprávět pohádku (J4) - poznává, co je nebezpečné (T4) - je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě (C5) - pomáhá pečovat o své okolí, neubližuje živým tvorům (M3)

<u>ČARODĚJNICKÝ TÝDEN</u>	- poznáváme zvyky a tradice dříve a nyní (pálení čarodějnic, táboráky, opékání, zpěv u táboráku) - VV – vyrábíme čarodějnice	- umí popsat vymyšlenou postavu (J4) - zajímá se o nové věci (P1) - uplatňuje fantazii, myslí tvořivě (P5) - umí sladit pohyb s hudbou (T1) - je kreativní (P5) - pracuje s přírodninami, látkou, nůžkami, lepidlem (T2)
<u>DEN MATEK</u>	- maminka – kdo je, co pro nás znamená - nacvičujeme básně a písně pro maminky, vyrábíme dárečky k besídce pro maminky – divadelní představení - určujeme počet 1-5 - povídáme o vztazích v rodině	- přirozeně komunikuje, řeší konflikty dohodou (D2) - dokáže pochopit odložení svých osobních přání (C5) - umí sladit pohyb se zpěvem (T1) - zručný při práci s drobnými materiály a nástroji při výrobě dárků (T2) - reprodukuje z paměti krátké básně a písně (J2) - zajímá se o nové věci (P1) - záměrně se soustředí a udrží pozornost, vnímá zaujatě a všemi smysly (P2) - prožívá a dětským způsobem vyjadřuje, co cítí (C5)
<u>DEN DĚTÍ</u>	- slavíme MDD - účastníme se sportovního dne - TV – procvičujeme postřeh, obratnost, radost z pohybu - prohlubujeme spolupráci s kamarády - snažíme se chápat rovnost všech lidí	- ve sportovních činnostech odhadne, na co stačí a co zvládne, uvědomuje si své nedostatky, přijímá případný neúspěch (C3) - snaží se ovládat své afektivní chování (C4) - uvědomuje si svá práva, přiznává stejná práva druhým a respektuje je (D4) - chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (D4) - brání se projevům ubližování, ponižování (D3)
<u>PRAHA – MÍSTO, KDE ŽIJÍ</u>	- vysvětlujeme si pojem hlavní město - poznáváme část Prahy, kde žijeme - učíme se správně jezdit a chovat v MHD - řeka Vltava - TV – upevňujeme akrobatická cvičení, chůzi vzad, skoky - VV – procvičujeme uvolňovací cviky- rovné čáry (koleje MHD)	- uplatňuje základní společenské návyky (S1) - navazuje kontakty, překonává stud, komunikuje (D1) - zajímá se o nové věci (P1) - dbá o sebe, poznává, co je nebezpečné (T4) - rozlišuje rozdíly ve tvarech, barvách, vůních, hmatových dojmech (T3) - orientuje se v prostředí (M1) - soustředí se, udržuje pozornost (P2) - snaží se správně vyslovovat (J6) - soustředí se na činnost (C4) - tvoří si kladný vztah ke svému městu (M1) - rozvíjí pohybové dovednosti, překonává překážky (T1)

LÉTO 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>POVOLÁNÍ</u>	- povídáme si o povolání rodičů aj. - určujeme, co se z čeho vyrábí (dřevo, papír, kov, umělá hmota, sklo) - procvičujeme uvolňovací cviky (kreslení obloučků) - procvičujeme sluchové vnímání - TV – cvičíme poskoky snožmo	- procvičuje obratnost při cvičení s pomůckou (T2) - snaží se popsat daný předmět (hračku) (J4) - pokouší se rozlišovat podstatné znaky, vlastnosti, podobnost, rozdíly (P3) - půjčuje hračky, spolupracuje, respektuje druhé (D2) - dbá o sebe i své okolí (T4) - tvořivě myslí, uplatňuje fantazii, nápady (P5) - snaží se napodobit pohybem situaci (povolání) (T1)
<u>ČASOVÉ POJMY</u>	- určujeme, co děláme celý den (časové pojmy – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) - učíme se rozlišovat roční období (měsíc, týden – dny v týdnu) - vysvětlujeme si pojmy (včera, dnes, zítra, víkend, prázdniny, dovolená) - určujeme počet 1-5	- snaží se chápat, co je důležité (P3) - orientuje se v elementárním počtu (P4) - uplatňuje tvořivost a fantazii při výtvarné činnosti (P5) - zvládá základní hudební dovednosti (zpěv, rytmizace, melodizace) (S4) - obratný při PH (T1)
<u>CO DĚLÁME VE VOLNÉM ČASE</u>	- chystáme se na prázdniny (sport, zábava, cestování) - procvičujeme uvolňovací cviky - VV – dává důraz na bezpečné zacházení s nůžkami a správné držení tužky - TV – prohlubujeme pohybové dovednosti ve spojení s hudbou – taneční krok, poskoky	- myslí tvořivě, vymýšlí nápady (P5) - procvičuje drobnou motoriku (T2) - snaží se ovládat své chování (C4) - dbá na svou bezpečnost, ví, co je nebezpečné a jak se chránit (T4, M2) - cvičí se v překonávání překážek (T1) - zachytí své zkušenosti, představy i fantazii výtvarně (S4)
<u>CESTOVÁNÍ</u>	- povídáme si o dovolené a o prázdninách - povídáme si o bezpečnosti při letních hrách - vyprávíme si o cizích zemích (cesta k moři) - jedeme na školní výlet - TV – spojujeme pohyb s vyprávěním o zemi a cestování – otáčíme se okolo své osy, cvičíme jógové prvky (pozdrav Slunci) - VV – malujeme vodovými barvami, pracujeme s modelínou, skládáme z papíru	- zajímá se o nové věci (P1) - snaží se popsat a vyjádřit zažitou situaci (J4) - záměrně se soustředí a udrží pozornost při vnímání, vnímá zaujatě a všemi smysly (P2) - dbá o sebe i své prostředí (T4) - je citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem (C5) - uvědomuje si svá práva, ve vztahu k druhému chápe, že všechny lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý vypadá jinak a jinak se chová (D4)

7.3. Třídní vzdělávací plán pro děti 5 - 6 leté

ROČNÍ OBDOBÍ

Cílem je vytvořit co nejpestřejší skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí – dispozic (učitelka z nich v každodenní činnosti sestavuje celek, v němž dílčí cíle i dosažené kompetence dítěte na sebe navazují a doplňují se).

Vzdělávací činnost:

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost
- probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale umožní jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Roční plán

1. téma	<i>PODZIM 1</i>	Září	podtémata - Moje školka - Moji kamarádi - Moje rodina - Místo, kde žiji
2. téma	<i>PODZIM 2</i>	Říjen Listopad	podtémata - Příroda se mění - Podzimní plody - Ovocné stromy - Zelenina - Oblékání na podzim - Vše o dopravě - Předvánoční čas
3. téma	<i>ZIMA 1</i>	Prosinec	podtémata - Svátek sv. Mikuláše - Vánoční besídka - Vánoční zvyky a tradice
4. téma	<i>ZIMA 2</i>	Leden Únor	podtémata - Zimní počasí - Půjdu k zápisu - Oblékání v zimě

			- Sport a pohyb v zimě - Poznávání lidského těla - Masopustní zvyky
5. téma	<i>JARO 1</i>	Březen Duben	podtémata - Březen – měsíc knihy - Kultura – divadlo - Jaro ťuká na dveře - Jarní činnosti - Na statku - V lese
6. téma	<i>JARO 2</i>	Duben Květen	podtémata - Velikonoce – svátky jara - Ptáčci se vrací - Hmyz - Čarodějnický týden - Den matek - Praha – místo kde žijí - Den dětí
7. téma	<i>LÉTO</i>	Červen	podtémata - Povolání - Časové pojmy - Co děláme ve volném čase - Cestování

PODZIM 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>MOJE ŠKOLKA</u>	- opakujeme názvy místností v MŠ, - seznamujeme se značkou, upevňujeme znalost jména a příjmení učitelek - opakujeme říkanky z loňského šk. roku - zpíváme podzimní písně - TV – chodíme a běháme za doprovodu rytmických nástrojů (se změnou směru)	- adaptuje se na MŠ a její proměny (S2) - orientuje se v prostředí i okolí MŠ (M1) - zajímá se o nové věci (P1) - ptá se na slova, kterým nerozumí (J3) - navazuje kontakty s dospělými MŠ (D1) - uplatňuje základní společenské návyky (S1)
<u>MOJI KAMARÁDI</u>	- seznamujeme s novými dětmi	- přirozeně komunikuje, překonává stud (D1) - umí vést rozhovor (J6) - snáší dobře odloučení od rodičů (C1) - přistupuje na vysvětlení pravidla, utváří si představu o tom, co je dobře, co je špatně (C2)
<u>MOJE RODINA</u>	- rozlišujeme členy rodiny, domácí práce, domov, kde bydlíme, okolí – cesta do MŠ - vytváříme obrázky z geometrických tvarů - TV – cvičíme přímivé a protahovací cviky	- umí vést rozhovor, neskáče do řeči, naslouchá (J6) - vymýšlí jednoduchá synonyma (J5) - soustředí se a udrží pozornost (P2) - orientuje se v počtu 1-6 (P4) - citlivé ve vztahu k rodině (C5) - zvládá základní hudební dovednosti (S4)
<u>MÍSTO, KDE ŽIJÍ</u>	- poznáváme svůj domov, cestu do školky, město, ve kterém žijeme – Praha – veřejné budovy - poznáváme státní hymnu - TV – orientujeme se v prostoru - procvičujeme početní představy	- citlivé ve vztahu ke svým věcem, k domovu (C5) - umí popsat skutečnost (J4) - obratné při učení se pohybových her (T1) - rozliší, co je z poznávacího hlediska důležité (P3) - orientuje se v okolním prostředí (M1) - zachytí skutečnost výtvarně (S4) - umí popsat obrázek (J4)

PODZIM 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>Příroda se mění</u>	- sledujeme podzimní počasí (padá listí, prší, fouká vítr) - rozlišujeme hlavní znaky podzimu, listnaté x jehličnaté stromy a jejich plody, strom x keř – rozdíly, sad x les - TV – cvičíme přímivé a protahovací cviky	- reprodukuje krátké básně (J2) - chápe, že vše kolem nás se mění, vyvíjí (M2) - umí pochopit umělecký, slovesný projev (výraz), přirovnání, metafora (J5) - projevuje zájem o nové věci (P1)
<u>PODZIMNÍ PLODY</u>	- sbíráme podzimní plody, pojmenováváme (kaštiny, žaludy, šípky, jeřabiny ...) - TV – upevňujeme přímé držení těla, správné dýchání při cvičení; cvičení motivujeme prací na poli - vytleskáváme slova - VV + PV – lepíme, navlékáme a sestavujeme plody	- tvořivě myslí – uplatňuje nápady, představy (P5) - tvoří z přírodnin (S4) - zachází s drobnými předměty (T2) - výtvarně zachycuje skutečnost (S3) - hodnotí výsledky své práce (C3) - seznamuje se s dalšími výtvarnými technikami (S4) - umí sladit pohyb se zpěvem, zvládnout základní hudební dovednosti (T1) (S4)
<u>OVOCNÉ STROMY - OVOCE</u>	- poznáváme význam ovoce pro zdraví člověka, sklizeň, sad, úpravy ovoce v kuchyni - organizujeme výstavku podzimních plodů (ochutnávka) - pracujeme s modelínou - procvičujeme jemnou motoriku (trhání kousků papíru, lepení)	- používá smysly – vůně, chuť, hmat k určování druhů ovoce (T3) - zručně zachází s kuchyňským náčiním (T2), opatrnost (T4) - tvořivě myslí, samostatně se rozhoduje (C1) - umí vycházet vstříc – pomoc (D2) - obratně a učenlivě cvičí s míči (T1) - zvládá hudební improvizaci (C5) - soustředí se – dokončí započaté (C4)
<u>ZELENINA - SKLIZEŇ</u>	- přibližujeme práci na poli – zemědělská práce (brambory, řepa) - přibližujeme práci na zahradě – sklizeň zeleniny, úpravy, využití, význam pro člověka	- rozlišuje rozdíly v barvách, tvarech, vůních, chutích, hmatových dojmech (T3) - sleduje řečníka i obsah mluvy (J6) - zachytí skutečnost ze svého okolí (S4) – modelování - obratně překonává překážky a orientuje se v prostoru (T1) - zručně zachází s předměty při práci (škrabka, nožík, jehla) (T2) - chápe základní matematické pojmy – řadit, počítat, porovnávat – více méně stejně, první, poslední (P4)

<u>OBLÉKÁNÍ NA PODZIM</u>	- rozpoznáváme druhy oblečení - poznáváme hry dříve a nyní (opékání, pouštění draka) - TV – protahujeme jednotlivé části těla, snažíme se o koordinaci pohybu, cvičení motivujeme oblékáním - vyrábíme látku na šaty pomocí bramborového tiskátka	- zvládne zazpívat píseň (S4) - spolupracuje ve skupině, rozdělí si práci na části (D2) - zachycuje skutečnost výtvarně – malování (S4) - zručně zachází s drobnými předměty – lepidlo (T2) - třídí soubory podle pravidel (P4) - je zručný při oblékání (T2) - umí pojmenovat části lidského těla (T5) - slovně popisuje své zážitky, dojmy, pocity (J4)
<u>VŠE O DOPRAVĚ</u>	- rozlišujeme dopravní prostředky, značky, komunikace (chodníky, silnice, cesty) - upozorňujeme na bezpečnost na silnici - TV – orientujeme se v prostoru, procvičujeme pohybové reakce, rozvíjíme pohybovou fantazii	- respektuje pravidla silničního provozu (P1) - ovládá názvy základních značek (zákaz vjezdu, stop, přechod pro chodce a podobně) (J7) - na dopravním hřišti ověřuje své teoretické znalosti a dovednosti (C1)
<u>PŘEDVÁNOČNÍ ČAS</u>	- vysvětlujeme základní pojmy (advent, tradice „čerta a Mikuláše“, trhání „Barborek“) - zpíváme koledy - TV – protahujeme jednotlivé svalové oblasti, napodobujeme předvedený cvik - VV – pracujeme s papírem a lepidlem	- rozumí čtenému textu (J1) - ptá se bez ostychu na slova, kterým nerozumí (J3) - má zájem o nové informace (P1) - umí popsat prožitou situaci, postavu (J4) - soustředí se na činnost, dokončí započaté (C4) - myslí a tvořivě uplatňuje fantazii (P5)
<u>OBLÉKÁNÍ NA PODZIM</u>	- rozpoznáváme druhy oblečení - poznáváme hry dříve a nyní (opékání, pouštění draka) - TV – protahujeme jednotlivé části těla, snažíme se o koordinaci pohybu, cvičení motivujeme oblékáním - vyrábíme látku na šaty pomocí bramborového tiskátka	- zvládne zazpívat píseň (S4) - spolupracuje ve skupině, rozdělí si práci na části (D2) - zachycuje skutečnost výtvarně – malování (S4) - zručně zachází s drobnými předměty – lepidlo (T2) - třídí soubory podle pravidel (P4) - je zručný při oblékání (T2) - umí pojmenovat části lidského těla (T5) - slovně popisuje své zážitky, dojmy, pocity (J4)
<u>VŠE O DOPRAVĚ</u>	- rozlišujeme dopravní prostředky, značky, komunikace (chodníky, silnice, cesty) - upozorňujeme na bezpečnost na silnici - TV – orientujeme se v prostoru, procvičujeme pohybové reakce, rozvíjíme pohybovou fantazii	- respektuje pravidla silničního provozu (P1) - ovládá názvy základních značek (zákaz vjezdu, stop, přechod pro chodce a podobně) (J7) - na dopravním hřišti ověřuje své teoretické znalosti a dovednosti (C1)
<u>PŘEDVÁNOČNÍ ČAS</u>	- vysvětlujeme základní pojmy (advent, tradice „čerta a Mikuláše“, trhání „Barborek“) - zpíváme koledy - TV – protahujeme jednotlivé svalové oblasti, napodobujeme předvedený cvik - VV – pracujeme s papírem a lepidlem	- rozumí čtenému textu (J1) - ptá se bez ostychu na slova, kterým nerozumí (J3) - má zájem o nové informace (P1) - umí popsat prožitou situaci, postavu (J4) - soustředí se na činnost, dokončí započaté (C4) - myslí a tvořivě uplatňuje fantazii (P5)

ZIMA 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>SVÁTEK SV. MIKULÁŠE</u>	- přibližujeme zvyky a tradice, objasňujeme význam postav, tradic v rodinách dříve a nyní - vyrábíme dárečky pro Mikuláše - učíme se básně, písně, tvoříme výtvarná díla s Mikulášskou tematikou	- porozumí textu (J1) - myslí, tvořivě vymýšlí, nápady, uplatňuje fantazii (P5) - zručný při zacházení s nůžkami a při skládání papíru (T2)
<u>VÁNOČNÍ BESÍDKA</u>	- zdobíme třídy, šatny, vstupní místnosti do MŠ - připravujeme nadílku - vyrábíme vánoční dárky (zamýšlíme se nad funkcemi dárků) - VV + PP – provádíme dekorativní výzdobu - TV – citlivě vnímáme celé tělo, ovládáme horní končetiny, procvičujeme skoky, běháme na signál	- sladí pohyb se zpěvem s rytmicí (T1) - sleduje se zájmem představení a hodnotí ho (S4) - reprodukuje básně s danou tematikou (J2) - odpovídá za sebe i své jednání (C2) - zpívá, hraje na nástroj (S4) - zručný pro práci s materiály (lepidlo, papír, přírodniny) (T2) - překonává stud – komunikuje (D1)
<u>VÁNOČNÍ ZVYKY A TRADICE</u>	- experimentujeme v rámci prováděných zvyků (lodičky, cukroví, jablíčka) - klademe důraz na sváteční atmosféru	- vnímá umělecké a kulturní podněty (S3) - sleduje a se zájmem hodnotí a zachytí své pocity slovně (C5) - soustředí se, udrží pozornost, vnímá (P2)
<u>ZIMNÍ POČASÍ</u>	- poznáváme hlavní znaky zimy - rozlišujeme pojmy voda – sníh – led (lavina, sněhová vánice ...) - pomáháme zvířátkům v zimě	- chápe, že všechno okolo nás se mění a vyvíjí (M2) - dbá o sebe, ví, co je nebezpečné (T4) - chápe, jak chránit zvířata – pomáhat – sounáležitost (M3)
<u>PŮJDU K ZÁPISU</u>	- vedeme k rozlišování písmen (třídíme kartičky) - osvojujeme si dovednosti předcházející psaní (pracujeme s pracovními listy) - upevňujeme znalost vlastní adresy – bydliště	- projevuje zájem o knížky (J8) - sleduje očima text, porozumí znakům (J7) - jazykově obratně dokáže vyjádřit situaci (J4) - zručně zachází s drobnými předměty, jemná motorika (T2) - navazuje kontakt s dospělými, překonává stud (D1)

ZIMA 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>OBLÉKÁNÍ V ZIMĚ</u>	- vedeme ke správnému oblékání v souvislosti s počasím, proč se teple oblékáme – co hrozí – návštěva u lékaře - VV – procvičujeme kresbu tuší, vodovými barvami, pastelem, kombinujeme zmizík + inkoust - TV – upevňujeme hod na cíl, běh s vyhýbáním, překážkový běh	- je zručný při oblékání, zavazování (T2) - správně vyslovuje, ovládá tempo řeči, mluví ve větách, vede rozhovor (J6) - umí pojmenovat věci, kterými je obklopen (P3) - rozlišuje rozdíly v barvách a jejich odstínech (T3) - chápe prostorové pojmy (P4) - logicky přemýšlí a řeší (P4)
<u>SPORT A POHYB V ZIMĚ</u>	- vysvětlujeme, jak přispívá ke zdraví (odolnost, otužování) - seznamujeme se s druhy sportů - objasňujeme pojem Horská služba – horská krajina, zdraví vzduch - přibližujeme pojmy vytrvalost – houževnatost, snažíme se o překonávání překážek v životě i ve sportu - sledujeme významné sportovce	- umí popsat obrázek (J4) - ptá se na slova, kterým nerozumí (J3) - umí napodobit předváděný pohyb (T1) - obratný při zvládání překážek (T1)
<u>POZNÁVÁNÍ LIDSKÉHO TĚLA</u>	- vysvětlujeme, jak jsme přišli na svět - poznáváme kostra, životně důležité orgány - rozlišujeme lidské smysly - upevňujeme péči o zdraví (otužování, hygiena, vitamíny)	- pojmenovává části lidského těla a jejich funkce (T5) - zajímá se o nové věci (P1) - soustředí se a udrží pozornost (P2) - obratný při PH (T1) - zachytí skutečnost různými výtvarnými technikami (S4)
<u>MASOPUSTNÍ ZVYKY</u>	- seznamujeme s tradicí, pranostikami, říkadly, příslovími - pořádáme masopustní karneval - TV – upevňujeme chůzi podle hudby, pochodujeme ve dvojici, prohlubujeme improvizovaný pohyb na hudbu, cvičíme taneční krok - VV + PV – vyrábíme předměty z papíru – procvičujeme drobné prstové svaly	- ptá se na slova, kterým nerozumí (J3) - zajímá se o nové informace (P1) - udrží pozornost při tvorbě (P2) - zručný při vystřihování a nalepování (výroba masek, výzdoba při karnevalu) (T2) - reprodukuje básně a písně (J2) - sladí pohyb se zpěvem a rytmiizací (T1)

JARO 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY</u>	- prohlubujeme zájem o „čtení“ (pohádky, básně, knihy, časopisy, noviny) - navštěvujeme knihovnu – „Městská knihovna P-4“ - vedeme k rychlé reakci na rozlišení pravé a levé ruky - vystříhujeme, lepíme - pracujeme s informací, hledáme, třídíme - zdůrazňujeme význam cizích jazyků - procvičujeme pojmy velký, malý, silný, tenký (třídíme knihy)	- sleduje očima text zleva doprava, rozlišuje znaky (J7) - chápe slovní umělecký slovesný výraz přiměřený věku (přirovnání – metafora) (J5) - umí samostatně používat nová cizí slova (J3) - samostatně reprodukuje krátké texty – básně (J2) - výtvarně zachytí podoby písmen (S4) - soustředěně vnímá čtený text (S3) - rozlišuje pojem knihovna x knihkupectví (S5) - projevuje zájem o knížky, prohlíží si ilustrace a zajímá se o obsah textu (J8)
<u>KULTURA - DIVADLO</u>	- zajímáme se o hudbu, koncerty, divadelní představení - vysvětlujeme si, jak se oblékat - vytváříme kulturní a společenské postoje dětí – příprava na Den matek - zpíváme za doprovodu hudebních nástrojů	- překonává stud, přirozeně komunikuje (D1) - přizpůsobí se společ. programu, spolupracuje (S2) - myslí tvořivě a vyjadřuje své představy v dramatických činnostech (P5) - vnímá umělecké podměty – pozorně poslouchá (S3) - zachytí skutečnost výtvarně (S4) - rozlišuje sluchem rozdíly mezi nástroji (S5) - dokáže sladit pohyb se zpěvem (T1)
<u>JARO ŹUKÁ NA DVEŘE</u>	- první jarní den – vynášení „Morany“ - pozorujeme změny v přírodě, v počasí, rozlišujeme hlavní znaky jarního období (stromy, rostliny, zvířata) - chráníme přírodu - oblékáme se ve vztahu k počasí - TV – upevňujeme chůzi s překračováním, běh se změnami směru, zastavení na signál - určíme počet - VV + PV – pracujeme s modelínou	- odhadne podstatné znaky, charakteristické rysy, souvislosti (P3) - umí vést rozhovor, správně vyslovovat (J6) - reprodukuje jarní básně a písně (J2) - zvládá základní hudební dovednost, melodizace – rytmizace (S4) - obratný a učenlivý při PH (T1) - zručně zachází s drobnými předměty, nástroji (T2) - zajímá se o nové věci (P1) - chápe, že vše okolo se mění – vyvíjí (M2)

<u>JARNÍ ČINNOSTI</u>	- bavíme se, sportujeme - seznamujeme se s jarními pracemi na zahradě – druhy nářadí – náčiní - porovnáváme jarní hry dříve a dnes (sportovní náčiní) - poznáváme rostliny – části rostlin – kořen, stonek, list - rozeznáváme ovocné stromy – sad - TV – běháme s vyhýbáním, předáváme si náčiní	- umí popsat situaci na obrázku (J4) - vede rozhovor (J6) - pečuje o rostliny od zasazení po vyklíčení – přesazení (M3) - umí rozlišovat pomocí smyslů – barvy, vůně (T3) - zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (P3) - zručně postupuje při manipulaci s drobnými předměty (T2)
<u>NA STATKU</u>	- poznáváme hospodářská zvířata a jejich mláďata, jaký nám dávají užitek, jak o ně pečujeme – „kde žijí“ – „kdo se o ně stará“ - TV – procvičujeme všechny svalové skupiny, cvičíme s kuželkou, zdokonalujeme postřeh a obratnost - VV + PČ – malujeme s využitím fantazie	- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (P3) - umí vést rozhovor, soustředit se, udržet pozornost (P2) - rozlišuje hlasy – zvířat, kamarádů, dospělých (T3) - reprodukuje písně (J2) - je citlivý ve vztahu k živým tvorům (C2) - orientuje se v prostoru, zvládá základní hudební dovednosti (S4)
<u>V LESE</u>	- zjišťujeme, koho můžeme vidět v lese – druhy zvířat, ptáků - rozpoznáváme, co v lese roste – rostliny, houby, keře, stromy - vedeme k slušnému chování v lese – Krčský les - rozlišujeme stromy – jehličnaté – listnaté	- zajímá se o nové věci (P1) - zvládá pohyb v členitém terénu – Krčský les (T1) - zachytí skutečnost výtvarně (S4) - pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (M3) - rozlišuje zvuky v přírodě (T3)

JARO 2

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>VELIKONOCE – SVÁTKY JARA</u>	- poznáváme zvyky a tradice – pletení pomlázek, barvení vajíček, sázení osení, řehtačky, polévání vodou, koleda – koledníci - zdobíme MŠ, vyrábíme velikonoční přáníčka a kraslice - nacvičujeme velikonoční písně, říkadla, básně, příběhy - určíme počet	- soustředí se na činnost, dokoná ji (C4) - zajímá se o nové věci (P1) - zručnost při výrobě dekorací, velikonočních přání a kraslic (T2) - zapojuje vlastní fantazii do výrobků (P5) - pozorně naslouchá čtení texty (J6) - zajímá se o obsah textu (J8) - reprodukuje krátké básně a říkadla (J2)
<u>PTÁČCI SE VRACEJÍ</u>	- seznamujeme se s ptactvem – co o nich víme, jaké známe druhy, jak hnízdí - rozlišujeme – stále - o stěhovavé - TV – motivujeme se „ptačím cvičením“ – vrabci, vlaštovky, čápi	- zajímá se o nové věci (P1) - soustředí se, udrží pozornost při vnímání (P2) - ví, jak pečujeme o živé tvory (M3) - odhaluje podstatné znaky (P3) - napodobí pohyb některých ptáků (skok, let – křídla) (T1)
<u>HMYZ</u>	- poznáváme druhy hmyzu, kde žije (housenka, motýl, motýl, včela) - porovnáváme užitek x škodlivost - zdůrazňujeme možná nebezpečí pro člověka (klíště, vosa, sršeň) - vyhledáváme hmyz v pohádkách, příbězích, básních - TV – upevňujeme chůzi a běh s překračováním překážek plynule za sebou, procvičujeme jógové prvky k protažení těla	- chápe vývoj a proměnu hmyzu (M2) - zkouší nové výtvarné techniky (S4) - zručný při práci s přírodním materiálem (T2) - odhaduje podstatné znaky, vlastnosti, podobnost, rozdíly, charakteristické rysy (P3) - zajímá se o nové věci (P1) - pozorně naslouchá čtenému textu (J6) - umí převyprávět pohádku (J4)
<u>ČARODĚJNICKÝ TÝDEN</u>	- poznáváme zvyky a tradice dříve a nyní (pálení čarodějnic, táboráky, opékání, zpěv u táboráku) - vyrábíme čarodějnice	- umí popsat vymyšlenou postavu (J4) - zajímá se o nové věci (P1) - rozdělí si práci na úkolu (D2) - uplatňuje fantazii, myslí tvořivě (P5) - umí sladit pohyb s hudbou (T1) - zvládá sebehodnocení (C3) - je kreativní (P5) - práce s přírodninami, látkou, nůžkami, lepidlem (T2)

<u>DEN MATEK</u>	- maminka – kdo je, co pro nás znamená - nacvičujeme básně a písně pro maminky, vyrábíme dárečky k besídce pro maminky – divadelní představení - určujeme počet - povídáme o vztazích v rodině	- přirozeně komunikuje, řeší konflikty dohodou (D2) - dokáže pochopit odložení svých osobních přání (C5) - umí sladit pohyb se zpěvem (T1) - zručný při práci s drobnými materiály a nástroji při výrobě dárků (T2)
<u>DEN DĚTÍ</u>	- slavíme MDD - účastníme se sportovního dne - TV – procvičujeme postřeh, obratnost, radost z pohybu - prohlubujeme spolupráci s kamarády - snažíme se chápat rovnost všech lidí	- ve sportovních činnostech odhadne, na co stačí a co zvládne, uvědomuje si své nedostatky, přijímá případný neúspěch (C3) - snaží se ovládat své afektivní chování (C4) - respektuje jeden druhého (D4)
<u>PRAHA – MÍSTO, KDE ŽIJÍ</u>	- vysvětlujeme si pojem hlavní město, staré x nové - poznáváme části Prahy – kde bydlím a s kým – moje rodina - jedeme MHD - objevujeme nejznámější památky - řeka Vltava - TV – upevňujeme akrobatická cvičení, chůzi vzad, skoky - VV – procvičujeme uvolňovací cviky- rovné čáry (koleje MHD)	- uplatňuje základní společenské návyky (S1) - navazuje kontakty, překonává stud, komunikuje (D1) - zajímá se o nové věci (P1) - dbá o sebe, ví, co je nebezpečné (T4) - rozlišuje rozdíly ve tvarech, barvách, vůních, hmatových dojmech (T3) - orientuje se v prostředí (M1) - soustředí se, udržuje pozornost (P2) - správně vyslovuje (J6) - soustředí se na činnost, dokončí započaté (C4) - tvoří si kladný vztah ke svému městu (M1) - rozvíjí pohybové dovednosti, překonává překážky (T1)

LÉTO 1

OBSAH	STRATEGICKÝ ZÁMĚR	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<u>POVOLÁNÍ</u>	- povídáme si o povolání rodičů aj. - rozlišujeme pojmy hra (moje nejmilejší hračka – hra a cvičení s přinesenou hračkou) a práce (fyzická + intelektuální = stejně hodnotné a důležité) - určujeme, co se z čeho vyrábí (dřevo, papír, kov, umělá hmota, sklo) - procvičujeme uvolňovací cviky (kreslení obloučků) - TV – cvičíme poskoky snožmo, cvičíme se stuhou - procvičujeme sluchové vnímání	- obratný při cvičení s pomůckou (T2) - umí popsat daný předmět (hračku) (J4) - rozlišuje podstatné znaky, vlastnosti, podobnost, rozdíly (P3) - půjčuje hračky, spolupracuje, respektuje druhé (D2) - dbá o sebe i své okolí (T4) - tvořivě myslí, uplatňuje fantazii, nápady (P5) - napodobí pohybem situaci (povolání) (T1)
<u>ČASOVÉ POJMY</u>	- určujeme, co děláme celý den (časové pojmy – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) - rozlišujeme roční období (měsíc, týden – dny v týdnu) - vysvětlujeme si pojmy (včera, dnes, zítra, víkend, prázdniny, dovolená) - určujeme počet, přiřazujeme číslo k počtu a obráceně	- chápe, co je z poznávacího hlediska důležité, hledá charakteristické rysy (P3) - orientuje se v elementárním počtu, chápe číselnou řadu (P4) - uplatňuje tvořivost a fantazii při výtvarné činnosti (P5) - zvládá základní hudební dovednosti (zpěv, rytmizace, melodizace) (S4) - obratný při PH (T1)
<u>CO DĚLÁME VE VOLNÉM ČASE</u>	- chystáme se na prázdniny (sport, zábava, cestování) - procvičujeme uvolňovací cviky - VV+ PČ – mícháme barvy – upevňujeme bezpečné zacházení s nůžkami a správné držení tužky - TV – prohlubujeme pohybové dovednosti ve spojení s hudbou – taneční krok, poskoky - procvičujeme hlasitý a výrazný projev	- myslí tvořivě, vymýšlí nápady (P5) - zručný při zacházení s drobnými předměty (T2) - snaží se ovládat své chování (C4) - dbá na svou bezpečnost, ví, co je nebezpečné a jak se chránit (T4, M2) - obratný při překonávání překážek (T1) - zachytí své zkušenosti, představy i fantazii výtvarně (S4)

<u>CESTOVÁNÍ</u>	- poznáváme Českou republiku - povídáme si o dovolené - vyprávíme si o cizích zemích (jiná řeč, kultura apod.) - upevňujeme si pojmy (mapa, dalekohled, turistické značky atd.) - jedeme na školní výlet - výlet - TV – spojujeme pohyb s vyprávěním o zemi a cestování – otáčíme se okolo své osy, cvičíme jógové prvky (pozdrav Slunci)	- rozlišuje některé značky, rozumí jejich významu (J7) - zajímá se o nové věci (P1) - popíše a vyjádří zažitou situaci (J4) - záměrně se soustředí a udrží pozornost při vnímání, vnímá zaujatě a všemi smysly (P2) - dbá o sebe i své prostředí (T4) - je citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem (C5) - uvědomuje si svá práva, ve vztahu k druhému chápe, že všechny lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý vypadá jinak a jinak se chová (D4)
------------------	---	--

